

TOKIKOM

2014ko otsaila | 134. zenbakia

ai!kor!

txorierriko aldizkaria

Kerman Lejarraga,
boxeolaria

Morgako
errebolberra

MIHILUZEKO TXAPELDUN IZAN NAHI DUZU??

L.H ko 5-6 mailakoa zara?

Euskaraz jolastu nahi duzu?

Izena eman: Txorierriko ludoteketan

Noiz: Martxoaren 7ra arte

1. SARIA

MADRILEKO "WARNER"-ERA

- ❖ **Bidaia**
- ❖ **2 gau hotel batean**
- ❖ **Sarrerak**

3 pertsonentzat

3. SARIA

DONOSTIARA

- ❖ **Aquariumera sarrerak**
- ❖ **Kutxa Espaziora (Museoa + Planetariuma) sarrerak**
- ❖ **Gau bat Donostian**

3 pertsonentzat

2. SARIA

NAFARROAKO SENDA VIVARA

- ❖ **Sarrerak**
- ❖ **Gau bat hotel batean**

3 pertsonentzat

Argitaratzailea: TOTOAN, Txorierriko Euskara Elkarteen Federazioa (Lagatzu, Zorritzetan, Arrekikili, Tximintx eta Altzora)
Tel.: 94 452 34 47
aikortxori@aikor.com / www.aikor.com

Zuzendaria: Xabier Goienetxe

Erredakzio burua: Itxaso Marina

Erredakzio taldea: Maite Lekerika, Gaizka Eguzkitza, Juan Luis Goikoetxea eta Aritz ta Nagel

Kolaboratzaileak: Jon Ander Rola, Itsasne Zubiri, Jose Angel Mentxaka, Aner Mentxaka, Gaizka Peñafiel, Xabier Díaz, Jose Javier Luja, Peru Iparragirre, Bestorrene, Oihana Astobieta, Belen Gana eta Ines Serrano

Zuzentzaileak: Alberto Mtz. de la Cuadra, Iñaki Astorkiza eta Jagoba Zallo

Publizitatea: Arantza Atxutegi (686 58 92 38)

Banaketa: Egunon

Maketatzailea: Gaizka Eguzkitza

Inprimategia: Gertu

Ale kopurua: 7.000

Lege gordailua: BI 137-02 ISSN 1578-9322

Aikor! aldizkariak ez dau bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen edota eritxien erantzukizunik.

KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza

diruz lagundutako aldizkaria

12 Alex Txikon

24 Gure esku dago

26 BMH mendi lasterketa

- 4 Eritxia**
- 5 Gutunak**
- 6 Laburrak eta albisteak**
- 10 Emakumeen Eguna**
- 12 Gurean izan da... Alex Txikon, abenturazalea**
- 14 Gaztea eta... Ane Mateos, bateria-jolea**
- 16 Txorierriko Zerbitzuen Mankomunitatea**
- 18 Kerman Lejarraga, boxeolaria**
- 22 100 urteko *Pantxikeak***
- 24 Gure esku dago**
- 26 BMH mendi lasterketa**
- 28 Osasuna... Hortz eta hortzoi osasuntsuak**
- 29 Teknologia... *SmartWatchak***
- 30 DEES elkarte**
- 32 Berbalagunen txokoa**
- 34 Literaturia**
- 35 Aikorrizketan... Agur, Igor bikain hori!**
- 36 Sukaldaritza**
- 37 Denborapasa**
- 38 Agenda**

Abelino Arraindegia

Gorbea kalea, 4 - 48160 DERIO
T: 94 602 75 25-6

ADARVE KAFETEGIA

Gosariak
Plater konbinatuak
Pintxoak
GIRO ONA

Sollube, 2 DERIO Tel: 94 608 95 31

Aislamientos Derio

Tabikeak
Pladurrezko sabaia eta apalategiak
Sabai erregistragarriak
Isolamendu termiko eta akustikoa

Alertza Ibeia plaza, 6 - 48160 Derio
T: 670 497 928 - F: 944 541 121
www.aislamientosderio.com

Musu truk

Orain dela 15 urte gutxi gorabehera Perura joan nintzen oporretan lagun batekin, eta gogoratzen dut egun batean bertoko batekin (Jose-rekin) solasean ari ginela, harrituta geratu ginela ez genuelako ulertzen nola hartzen zuen normaltzat kargu politikoei kargua aprobetxatzea dirua poltsikoratzeko. Berarentzat politiko batzuk onak ziren aurrekoek baino gutxiago lapurtzen zutelako (nahiz eta lapurtzen zutela gauza jakina izan). Han geunden gu, lehen mundukook hirugarren mundukoei klaseak ematen. Ulertarazi nahi genion ustelkeria onartzen duen herria gaixo dagoela.

Ordutik hona ez dut Joserekin harremanik izan, baina ziur nago Espainiako berriak heldu bazaizkio (Barcenak, PP, UGT etabarrekoei lapurretak), gudan pentsatuko duela (azken finean, berarentzat espainolak eta gu gauza bera gara) eta esaera zaharra "astoak mandoari berlarri handi" etorriko zaiola gogora.

Nik askotan hausnartu dut orduan izandako solasaldiaz. Gure mundua eredugarri jarri ondoren onartu behar dut ordurako ni banintzela hainbat azpijokoren jakitun, eta ez Madril edo urrunekoak, gure ingurukoak baino (diru pila lortzeko zinetzoki kargurako aurkezten direnak, bere probetxurako herriak adreiluz bete dituzten karguak...), eta neuk ere azken finean normaltzat hartzen nituela jarduerak horiek, gure mundua zein gaixo dagoen konturatu gabe.

Baina hori guztia egia izan arren, esan behar da ere gure gizarteko hainbat esparrutan badagoela musu truk lan egiteko prest dagoena. Bai kultura munduan (euskararen, dantzaren, musikaren... alde), kirol elkarteetan (gurasoak, zaleak...), idazten ari naizen aldizkari honetan, gizarte honetako behartsuenei laguntzen, burujabetasunaren defentsan ("Gure esku dago" ekimena aipatu nahi dut bereziki, biba zuek! lortuko dugul!), alderdi politikoetan... jende andana da-

JON ANDER ROLA
(Irakaslea)

go hamaikatxo ordutan musu truk lan egiteko prest dagoena. Eta doaneko lagun-tza horri esker egiten dira hainbeste gauza gure herrietan.

Egia esan, nik ez dut aukerarik izan kutxa publikotik poltsikoratzeko diruaz gozatzeko eta ez dakit zenbateko plazera ematen duen, baina esan ahal dizuet, zailtzarik gabe, ez dudala uste guk Lagatzu Eguna ondo ateratzeko bizitzen dugun zirraren adinakoa izan daitekeenik. Hori ordaintzeko beste dirurik ez dago.

Izaera eta pentsaera askotako 400dik gora txorierritar alkartuko gara bagilaren 8an, Uharte Arakilen (Nafarroan), "Gure esku dago" ozen esateko. Domeka goiz horretan, giza katearen 100. kilometrorra joango gara, Euskal Herriaren autodeterminazio eskubidea aldarrikatzera.

Eskatzen dogun hori oinarritzko eskubidea da, hau da, berez jagokuna martxan jartea baino ez dogu gura. Horretarako, herritar guztiok ekin behar deusagu beharrari, izan be, beste hark esaten eban moduan, "Autodeterminazio eskubidea gauza inportanteegia da politikari esku bakarrik ixteko". Beraz, itxi daiguzan pasibotasunak eta egin daigun aurrera!

Txorierritarrok 100. km-ra!

OIHANA ASTOBIETA
(Irakaslea)

Aurrerabide horretan indarra batzeko sasoia dala argi ikusten da. Eta batzuk oztupoak ipini arren, ez dago zalantzarik jentea alkartzeko gogotsu dagoala, jente asko eta ezbardina batzen ari dalako ekitaldietan; batzuk, ganera, azken urteetan nagikeriak jota egozanak.

Ekimena hartzen ari dan martxa ikusita, argi dago historikoa izango dala, horregaitik guztiarengaitik ni neu han izango naz. Eta zu? Ez zarala oraindino apuntau? Zeren zain zagoz?

astikenemotor
www.ASTIKENEMOTOR.com
DERIO - 946 451 781

Amaiketako
info@amaiketako.com
EGUNEKO MENUAK
MENU BEREZIAK (asteburuetan)
PLATER KORDINATUAK
SANDWICHAK
HAMBURGESA
OK-ASKO ERREAK
94 655 68 92
Unbe-kalim, 1 e-48 160 DERIO

aldekone
hortz klinika
Tel.: 94 454 15 87
Anuska Prieto Aguilar
Odontologoa
Unbe 7, beheak
48160 DERIO (Bizkaia)
-Especialista guztiak zentro bakar batean
-Aurrekontua doan
-Especialitateak: umeak

Zeure eritxia agertu gura badozu, gutunen atal hau zabalik daukazu. Ahalik eta eritzi gehienek lekua euki dagien, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idazterik gutunotan. Izena, telefonoa, helbidea eta nortasun agiriaren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izan ezkerro, Aikorl-ek bere esku dauka horretarako eskubidea. Zure eritxia aginduteko helbidea: Totoan, Aresti kalea 2, 48170, Zamudio edo aikortxori@aikor.com.

Katalunia, kateak hausteko garaia

Argi dago azken aldian Kataluniak protagonismoa kendu diola Euskadiri Espainiako haizuloetako komunikabideetan. Zergatik? Katalanei galdetu nahi zaielako ea nola garatu nahi duten euren etorkizuna. Espainiako familia handiak, konstituzio baten bidez (konstituzio ukiezina, aldaezina, bozkaezina, niri dagokidanez) guztiok araupetzen gaituenak, esaten du katalanek ezin dutela horri buruzko erabakirik hartu, erabaki hori espainiar guztien esku dagoela.

Tira, hau, hizkera soilez azalduta da... nik esaten badut ezkondu egingo naizela, ezin dudala hautatu norekin: erabaki hori nire lagun ezberdin eta anitzek hartuko dute; izan ere, batekin edo beste batekin ezkondu, zenbait erabaki gogor eta garrantzitsu horren arabera izango dira, hala nola, hil guztietan txokoan egiten dugun bazkaria edo koadrilarekin asteburuko irteeraren bat. Eta, noski, erabaki horiek eragina dute nire adiskideen artean.

Etiketetik ibiltzeko moduko konparazio hori bazter utzita, argi dago zerbaitek ez duela funtzionatzen espainiar estatu honetan, administrazioz kide garen estatu honetan. Eta ez naiz ari Madrilen ohikoa den kudeaketa txarraz, ezpada egoera bereizgarri bat behin eta berriz ukatzeaz, nahiz eta egoera hori islatuta dagoen euren konstituzio goraiatu, aldaezin eta perfektuan. "Baldintza bereizgarri"-ak identifikatze kolektiboaren zeinuak dira, ahalbidetu egiten dutenak komunitate politiko baten berezitasuna aitortzea eta beste batzuen artean bereiztea. Hori aitortzen du Espainiako konstituzioak Euskadiri eta Kataluniari dagokionez. Bada,

*"Oraingoan, mugimendua
Kataluniako gizartetik
bertatik jaio da, alderdi
politikoak ez dira gidari"*

hori horrela bada, hilkorren logika komuna baliatuta, pentsatzekoa da komunitate politiko bereizi horrek (ez hobea, ez txarra; ezberdina), behin horretara iritsita, kontsulta baten, erreferendum baten edo dena delakoaren bidez, bere etorkizuna erabaki ahal izango duela.

Kataluniak prozesu garbiari jarraitu dio, nire ustez, ikuspuntu demokratikotik. 2006ko ekainaren 18an onetsi zen Nou Estatut delakoa, Kataluniako Parlamentuko gehiengo handi baten bidez. Zenbait promesa eta gorabeheraren ondoren, 2010eko ekainean Auzitegi Konstituzionalak estatutu horren aurkako epaia eman zuen. Alfonso Guerrak ondo esan zuen: "eskuila pasatu diogu". Bistan dago Kataluniaren subiranotasunari eginiko burla horrek berehalako isla duela: 2010ean Kataluniako Asanblada Nazionala (ANC) sortu zuen, hots, lehenengo Estatuta onetsi eta 39 urtera berpizten den mugimendua dugu; baina, oraingoan Kataluniako gizartetik bertatik jaio da, alderdi politikoak ez dira gidari. Hilabete igaro aurretik, ANCak milioi eta erdi kataluniar jarri zituen kaleko manifestazio batean, eta manifestazio hori ondoz ondotik errepikatu da 2011ko, 2012ko eta

2013ko irailaren 11n (Kataluniako Diada Nazionala). Ondoren, giza kate bat egin da, eta nazioarteko iturriek adierazitakoaren arabera, 2 milioi pertsona bildu ditu.

Hori guztia mahaiaren gainean edukita, Artur Mas presidentak herriak eskatutakoa jaso eta 2014ko azaroaren 9an erreferendum bat deitzea erabaki du, Kataluniako Parlamentaren gehiengoak adostutako galderekin: Katalunia estatu bat izatea nahi duzu? Baietz erantzun baduzu: estatu independentea izatea nahi duzu?

Eta, bitartean, Espainian zer? Ezer ez, zaharrak berri: Kataluniako haurrak espainiar nahi dira (Wert dixit) eta obrak eta azpiegiturak geldiarazi dira. Halaber, Kataluniak ordaindutako zergak, estatuak hitzemandako zituenak, ez dira igortzen eta horrek hainbat eremutako ordainketak egin ezin izatea dakar: farmaziak, egoitzak, eskolak, ospitaleak... Gogora dezagun Kataluniak ez diela ordainsari bikotzik ordaindu bere funtzionarioei 2010az geroztik, ez duelako jasotzen kataluniarren zergetatik eratorritako dirua, nahiz eta gobernu zentralak emango duela "hitzeman".

Kataluniak, nolanahi ere den, bere bideari jarraitzen dio eta hartzen duen edozein erabaki errespetagarria izango da, hala bere kateak haustea erabakitzen badu nola horiekin jarraitzea erabakitzen badu.

Eta Espainiako gobernuari galdera umil bat besterik ez: zergatik egiten du autodeterminazioaren alde, horren etekina ateratzen duen herrialdeetan bakarrik?

Aitor Badaia

ELORRIETA
INSTALACIONES

ETXE- ETA INDUSTRIA-ELEKTRIZITATEA

Uribe kalea, 12 beheko Derio 48160
94 454 03 86

639 57 98 48 - 639 58 25 47

BIZKARGI

TABERNA ETA JANARIA

Urkiola, 6 DERIO

944541655

MARMOLGINTZA
GOYO

SURALDE-GAINEKOAK ORRAK HILERRIK

Ugaldeguren 1 ind, 10-8 nabea
48160 Derio, Bizkaiak
T.: 94 454 02 93 - Fax: 94 454 50 83

Zorri bike eta Bizi Txorierri elkarteek mendi martxa bat antolatu dute martxoaren 30erako, Lezamako trenbide zaharraren alde. Martxa laugarren aldiz egingo da, eta helburu bi edukiko ditu: alde batetik, Bilbo eta Derio lotzen zituen trenbidea ezagutaratzea; eta bestetik, trenbidea "bide berdea" izendatzeko proiektuari bultzada berri bat ematea. Azaldu duten moduan, proiektua erakunde publikoetan geldituta dago eta aurrera ateratzea lortuz gero, "Bilbo eta Txorierri lotuko dituen bide berde bat izango da eta ibiltariak, txirrindulariak eta gure historia zein natura maite dugunok bidez gozatu ahalko dugu".

Hitzordua goizeko 10etan ipini dute Bilboko San Nicolas geltokiaren aurrean. Ibilbide bi prestatu dituzte oinez egiteko. Martxa laburra bost kilometrokoa izango da eta trenbidearen tunelera arte helduko da. Ostean, La Salvetik jaitsiko da Guggenheim museoraino. Martxa luzeak, berriz, zortzi kilometro edukiko ditu eta

Lezamako trenbide zaharraren aldeko mendi martxa

Sondikako La Ola geltokian amaituko da, bertatik etxera trenez itzultzeko. Martxa mendiko bizikletaz ere egin ahalko da, Artxanda ingurutik ibilbide alternatibo bat prestatu delako. Nolanahi ere, parte-

hartzaile guztiak tunelaren ondoan batuko dira, bertan hamaiketako egiteko.

Informazio gehiago:
bizitxorierri.wordpress.com.

Lagatzuren ekitaldiak

Zamudioko euskara elkarteak ardo dastatze ikastaroa antolatu du martxoaren 11rako, 13rako eta 14rako. Hori arratsaldeko 7etatik 9etara izango da Larraigoiti jauregian eta izena ematea martxoaren 4ra arte egin daiteke. Bazkideek eta berbalagunek 25 euro ordainduko dute; eta gainontzekoek, 35 euro.

Bestalde, aurtien ere Iparraldera joango dira Arroeta mendi taldearekin batera. Bidaia martxoaren 29an eta 30ean izango da. Zapatuan, ibilbidea egingo dute kostaldetik eta domekan, Zuberoara joango dira Maskarada ikustera. Bidaiak 50 euro balio du bazkideentzat eta berbalagunentzat; 55 euro, ez bazkideentzat; eta 30 euro, 18 urtera artekoentzat. Izena ema-

teko epea martxoaren 4an amaituko da. Bai Iparraldera joateko, bai ardo dastatze ikastaroan parte hartzeko izena ematea 94 452 34 47 telefonora deituta edo lagatzu@lagatzu.org helbidera mezu bat aginduta egin daiteke.

Azkenik, bertso-afaria egingo dute apirilaren 4an, Lubarrieta jatetxean. Bertan, Etxahun Lekue, Jone Uria eta Unai Iturriaga arituko dira bat-batean. Afariak 15 euro balio du; 12 euro, 20 urtetik beherakoentzat. Txartelak martxoaren 31ra arte har daitezke Estankotan, Mari Elinean, Batzokian eta Susterrak tabernan. Lehen aipatutako telefono zenbakira deituta edo helbide elektronikoaren bidez ere eskura daitezke.

AmAr
ileapaindegia

Astearte-ostiralea:
9:00-19:00
Laburunbata:
8:00-13:30

Urbe plaza, 1 behea
Zamudio
94 4520419

Txinbo kalea, 9
48170 ZAMUDIO
94 452 26 75

CAFE-BAR
BIDE-GORRI

Askotariko pintxoak - Plater konbinatuak
8:00etatik irekia
WiFi gunea

ERREKA
ETXEA

Eguneko menua, asteburuko menu berezia, karta, enpresen bazkariak, jaunartzeak, familien bazkariak

Arteaga, 80
Zamudio 48170 (Bizkaia)
Tfnoa: 94 452 14 19
Faxa: 94 452 26 29

Tapoiak biltzeari utziko dio Garmitxak

Elkartetik jakinarazi duten moduan, martxoaren 31n amaiera emango diote plastikozko tapoiak biltzeko kanpainari. Kanpaina 2011ko uztaillean hasi zuten, elkartea eratu zenean. Handik hona, eta haien inguruan sortu den lagun-sare solidarioari esker, tapoiak batu dituzte, tabernetan, dendetan, ospitaleetan eta gasolindegietan, besteak beste. Baina, lana ez da bilketarekin amaitzen: tapoiz betetako poltsak edo kuxkak biltzeirako utzi dieten lursail batera eraman, eta han, edukiontzi handi batean, hustu egiten dituzte. Edukiontzia betetzeko, 4.000 kilo tapoi behar dira. Datu batzuk ematearren, iaz 24 edukiontzi bete zituzten; 21, aurreko urtean. Azaldutakoaren arabera, lana gehiegizko bihurtu da denboraren poderioz. Izan ere, gero eta tapoi gehiago batzez gainera, bilketari eta hustuketari beste lan bat gehitu zaie: leku berrietara joan behar izatea tapoien bila. "Azkenaldian badirudi gure bizimoduak ez duela jarraibiderik tapoien inguruan ez bada. Eta uztea erabaki dugu. Muga batera iritsi gara eta ezinezkoa dugu jarraitzea".

Elkarateak bihotzez eskertzen du Euskal Herriko eta Estatuko hainbat herritako lagunek emandako laguntza. "Kanpainaren gauzarik aberasgarriena ez da batutako dirua izan, baizik eta bidean ezagutu ditugun lagun zoragariak eta solidarioak".

Garmitxa elkartea Garikoitzen (Larabetzu) eta Mikelen (Urtuella) gaixotasunaren haritik sortu zen 2011ko uztaillean. Umeok ezin dute elikagairik hartu, eragin suntsigarria dutelako euren organismoarentzat. Gaixotasun arraroa da, eta tapoiak biltzeko kanpainak ikerketarako bide bat zabaltzea eta finantzatzea eduki du helburu. Elkaratearen esanetan, horretarako nahikoa dirurik batu ez duten arren, lehenengo pausoak ematen hasteko bestekoa izan da. Hala, joan den urteko ekainean mediku talde batek azterketa bat abiatu zuen, balizko mutazioak edo genetika-alterazioak antzemateko asmoarekin. Kanpaina amaitzen denean, elkarateak ezagutzera emango du guztira zenbat tapoi kilo jaso duten eta zenbat diru batu duten.

Film laburrak, Sondikan

Laburbira film laburren zirkuitua martxoaren 14an ailegatuko da Sondikara, Altzora bertako euskara elkaratearen eskutik. Arratsaldeko 7etatik aurrera, euskarazko lan hauek ikusi ahalko ditugu SKEn: Pello Gutierrezen *Abuztua*; Erabaki Produzioen *Aio*; Kepa Errastiren *Euskaldun berriaren esketxa*; Aitor Gametxo, Maider Fernandez Iriarte eta Maria Elorzaren *Irudi mintzatuaren hiztegi poetikoa*; Iñaki Beraetxeren *Marylin*; Mediaworks 3.0 taldearen *Plaza bakarra*; eta Lara Izagirren *Sormenaren bide ezkutua*.

Dantzen agerraldia, Zamudion

Hiru Bat Zamudioko dantza taldeak ekitaldi berezi bat antolatu du martxoaren 15erako. Arratsaldeko 7etan izango da kiroldegian. Andra Mari Galdakaoko dantza taldeak bere errepertorioaren zati bat eskainiko du bertan; Nafarroako eta Iparraldeko dantzak, tartean. Dantza taldetik jakinarazi duten moduan, ekitaldiak herrian euskal dantza eta kultura sustatzeko ekarpena egitea du helburu. "Gainera, gure taldean batez ere umeak daude eta horrek mugatu egiten gaitu dantzen agerraldiak antolatzeko orduan. Beraz, ekitaldi honi esker nahi dugu zamudioztarrek nagusiek egindako dantzak herrian bertan ikusteko aukera izatea".

RPE 18470

OPTIKA IKUSLAN

Arbolantxa kalea, 5, behea
ZAMUDIO
Tel.: 94 452 28 18

HORTZ KLINIKA

Idoia Zubietta

Orain-zentroa & Hortz-esteka
HORTZ-PLANTZAK - ORTODONTZIA ESTEZIOIA
DANTZAK ZINTEZIOIAK

Dr. Aroiza kalea, 11 - 1. era. • 48013 BILBO • Telefonoa: 94 441 63 22
Urtibe plaza, 1 • 48170 ZAMUDIO • Telefonoa: 94 452 13 70

Garmendia ardoak

Pinosa pol., P-3B
ZAMUDIO
Tel./Faxa: 94 452 00 49

t/a: Txorierri Politeknikako Euskara Batzordea

Otsailaren 7an, Euskararen Eguna ospatu zen 15. aldiz Txorierri Politeknikoan. Ekintzak helburu bi eduki zituen: alde batetik, eskolan euskarari bultzada bat ematea; eta bestetik, ikasle eta irakasleen arteko harremana estutzea. Futbito txapelketaren finalak hasiera eman zion egunari. Jokatu zuten talde biek gogo handia azaldu zuten irabazteko. Bitartean, txokolate beroa eskaini zitzaizen hurbildu ziren guztiei. Handia izan arren, lapikoa laster hustu zen eta txokolatea, noski, bizkotxo batzuekin lagundu zuten.

Ohikoa denez, ikasgelen arteko lehiarekin jarraitu zuten: penaltiak, hirukoak, lokotxak, txapel jaurtiketa, zaku eta triziklo lasterketak, txingak, sokatira... Lehiaketak 1ARI-ko taldeak irabazi zuen, baina epaimahaiak erabaki zuen 1ECA-ko talde-

Euskararen Eguna, Txorierri Politeknikoan

ari sari berezi bat ematea, bere kideek eduki zuten inplikazio eta parte-hartzeagatik. Haien kamiseten kolore berdea nabaria izan zen bazter guztietan. Egunari bukaera emateko, Fikako sagardotegian bazkaldu zuten eta Oihana Bartra eta Gorka Lazkano bertsolariek saio eder bat eskaini zuten bertan.

"Ezin da ahaztu ospakizunaren aitzakia euskara izan dela eta, gure hizkuntzak iraun dezan, gure esku dagoena egin behar dugula. Hitz egiteko ohitura behar dugu, oztopo eta traba guztien gainetik. Bakoitzak apur bat eginda, asko lor deza-kegu", esan zuten antolatzaileek.

LARRABETZU
94455 81 97
LOROÑO BEHEKOA (BIZKAIA)

Aibaitaritza

HENAR ORTUONDO
ALBAITARIA

Mikel Deuna Plaza
Tel.: 94 454 28 21
48160 Derio (Bizkaia)

DERIO

LARRIALDIAK: 24 ordu
Tel.: 94 450 28 84
abonatuak: 1815

TXORIERRI
Inmobiliaria

Justo Ajuria, 2 Sondika - Bizkaia
Tel./Faxa: 94 471 12 82 - 94 471 18 11
txori-erri@euskalnet.net

envergandik gerta

ABOKUATITZA - TASAZIOA
ALOKATZEAK - ENKALDATZEAK
SALEROKETAK
SEGUROS BILBAOEN AGENTZIA

HORTZ - KLINIKA

Jasone Azurmendi Garai

Pakearen Plaza, 1 - 1º A
DERIO

Telefonoa: 944 543 705

Altzari
EBANISTERIA - CARPINTERIA, S.L.

Zureko lanetan espezialistak

Alain Pomposo Zarate
946 740 141
663 209 209

www.altzari.com
altzari@altzari.com

Luisena, 2 - Belako Elkartegia, mod. 203-2 - 48100 MUNGIA

Inauterietan jarraitzen dugu!

Inauteriak direla eta, Txorierrin egongo ziren ekitaldietariko batzuen berri eman genizuen aurreko alean. Ba, ez gorde mozorroa, atsedetik ez dago-eta. Gainera, Txorierriko inauteri indartsuenetarikoak datoz: Sondikakoak.

Martxoak 7, barikua

16:00: Txupinazoa.
18:00: Kalejira eskolatik herrira, sardinarekin. Mozorro gaia: marrazki bizidunak.
18:30: Ipuin kontalaria.
19:30: Pintxo-potea txosnetan, Taberna Ibiltariak girotua.
23:00: Skakeitan.
01:30: La Pegatina.
03:30: Disko festa.
04:30: Disko festa, Tea Parties dj-ekin.

Martxoak 8, zapatua

11:00: Umeen parkea.
12:00: Tostada lehiaketa eta kalejira, txistulariekin.

Sondika

16:00: Nagusientzako kafea, Nagusien Etxean.
18:00: Erromeria, Nagusien Etxean.
18:30: Umeen mozorro desfilea.
19:30: Sariak banatzea: umeen mozorroak, eta tostada eta erakusleio lehiaketak.
20:30: Kalejira, Zo-zongo perkusio taldearekin.
21:30: Sardinaren hileta.
23:00: La Vieja.
00:00: Zizka-mizka.

Derio

Martxoak 8, zapatua. Sollube kalean, Udalak, Danerik Paraje eta Ostalaritza elkarteek antolatua.

–17:00: Tailerrak: maskarak, marrazkiak eta aurpegia margotzea.
–17:00-18:30: Izena ematea, mozorro lehiaketarako.
–19:00: Desfilea.
–20:00: Sariak banatzea.
–21:00: Opariak zozketatzea.
–Ina Etxebarria dj-a 23:00ak arte arituko da.

Zamudio

Martxoak 1, zapatua. Adintsuen Etxean

–18:00: Tostada lehiaketa.
–18:30: Sariak banatzea.
–19:00: Erromeria.

Inisitue gazte asanbladak antolatua

–19:00: Joko-poteoa herritik.

Gazte estazioan.

–19:00: Inauteriak.

Martxoak 2, domeka. Ludotekan

–11:00: Puzgarriak.
–12:00: Irrati tailerra eta "Photocall gunea".
–13:00: Diskofesta eta mozorro lehiaketa.

Lezama

Lehiaketetan eta herri afarian izena ematea: otsailaren 24a baino lehen, liburutegian.

Martxoak 1, zapatua

–19:00: Artista eta mozorro lehiaketak.
–20:30: Areto-dantzen emanaldia.
–21:30: Herri afaria.
–22:30: Lehiaketetako sariak banatzea.
–Diskofesta.

Club Hípico Aretxalde

Pony club • Zaldiketa ikastaroak
Aisialdirako landak • Apolo zerbitzua
Salto • Txangoak • Animalien hazketa

Telefona:
IBON - 659 90 75 88
Aretxalde auzoa, 89 • 48196 LEZAMA

GOIKO TABERNA Taberna-jatebxea
Emiliano

Menú berriak astekarietan • Egunko menua eta karta
Etzero-uramutako platerak • Jantziak eta koktailak
Itxakia astekarietan • Jantziak zabalak

8.º Gornietza, 1 • Tfno. y Fax 94 455 41 10 • 48196 LEZAMA • Bizkaia

KIMA Landarak

LANDARE APAINGARRIA

Goiñetza 59 • Tel.: 94 455 51 00 • Fax: 94 455 61 77
48196 LEZAMA (BIZKAIA)

Martxoa lila da

Nazio Batuen Erakundeak (NBE) Emakumeen Nazioarteko Eguna izendatu zuen martxoak 8, 1977. urtean. Egun horretan, emakumeen borroka eta eskubidea ospatzen dugu, gizartearen gizonek dituzten baldintza berberetan parte hartzeko. Era berean, bizitzaren arlo guztietan emakumeek duten eginkizun garrantzitsuaren gaineko hausnarketa egiteko eguna ere bada. Martxoan zehar hainbat ekimen egingo dira Txorierrin martxoaren 8aren haritik. Horien berri eduki dugu aldizkaria itxi orduko.

Derio

Martxoak 4-29

–“Emakumea lanean” erakusketa, Kultur Birikan. BBK Fundazioaren eskutik.

Martxoak 4, martitzena

–17:00: Hitzaldia: “Cómo mantener la mente activa con el paso de los años: estrategias para estimular el cerebro”, Garbiñe Etxebarria psikologoaren eskutik. Kultur Birikan. Sutondoan elkarreak antolatua.

Martxoak 7, barikua

–18:00: Il Work kafe, transmititzen ditugun balioei buruz. Kultur Birikan. Udalak eta Sutondoan elkarreak antolatua.

Martxoak 8, zapatua

–13:00: Elkarretaratzea, Euskalerrira kalean.

Martxoak 14, barikua

–17:00: Zine foruma: Victoria Galardiren *Pensé que iba a haber fiesta*. Moderatzailea: Garbiñe Etxebarria. Kultur Birikan. Sutondoan elkarreak antolatua.
–19:30: *Macho-maris* antzezlan, Ziprztintzen taldearen eskutik. Kultur Birikan.

Larrabetzu

Martxoak 6, eguna

–19:00: *Konpota* bakarriketa, eskolan.

Martxoak 7, barikua

–16:30 (4-6 urte bitarteko umeentzat) eta 18:00 (7 urtetik gorakoentzat): Parekidetasunaren rally-a, ludotekan / eskolan.

Martxoak 8, zapatua

–14:00: Bazkaria, Gure Etxean.

Martxoak 9, domeka

–18:30: Bertso trama, Hori Bai gaztetxean. Karraderan, Hori Bai eta Berdintasun batzordeak antolatua.

Sondika

Martxoak 8, zapatua

–Photocall ibiltaria: Sondika, inauterietan ere berdintasunaren alde!

Martxoak 9, domeka

–18:30: Emakumei buruzko kontakizunak eta ipuinak. Gaztetxean.

Loiu

Martxoak 3-14

–“Emakume idazle euskaldunak”, liburutegian.

Martxoak 5, eguaztena

–18:00: Kontu kontaria, Apika taldearen eskutik. Zabaloetxeko ludotekan.

Martxoak 6, eguna

–18:00: Kontu kontaria, Maite Frankoren eskutik. Elotxelerriko zentro zibikoan.

Zamudio

Martxoak 6, eguna

–20:00: *King kong neska* antzezlan, Josune Montonen eskutik. Zamudio-torren. Lagatzuk antolatua.

Martxoak 7, barikua

–19:00: Elkarretaratzea, Sabino Arana plazan.
–19:30: Hitzaldia: “Mujer y literatura”, Carmen Torres Riparen eskutik. Zamudio-torren.

Martxoak 8, zapatua

–12:30: Elkarretaratzea, Sabino Arana plazan.
–13:00: Elkarretaratzea, Leizaola plazan. Inisitue gazte asanbladak antolatua.

Martxoak 15, zapatua

–10:00: Jarduera berezia, Kultur Etxean. Gaia: sexualitatea.

TALLERES JUAN ANDRES
AUTOMOBILAREN ELEKTRIZITATEA ETA MEKANIKA
PUNTUAN JARTZEA

Torrearragoiti ind., 8 - 216 Pab.
Tel.: 94 452 07 09 48170 ZAMUDIO (Bizkaia)

LEANDRO LANDETA

HARAGITEGIA-URDAITEGIA
Oiz Kalea, 1 • Tel. 94 452 00 69 - 48170 ZAMUDIO

LIBURUDENDA PAPERDENDA

ZAMUDIO

Gorbea kalea, 5
Teléfono / Fax: 94 452 29 10 - 48170 ZAMUDIO (Bizkaia)

Patioko kontuak

Ausartak Lezamako antzerki taldeko emakumeak buru belarri dabilta Emakumearen Egunaren haritik antzez-tuko duten lanari azken ukituak ematen. Entseguak egiten dituzten lekuan, Kultura Aretoan, topatu ditugu Marivi Ornes, Ade Martin, Estrella del Valle, Espe Bilbao, Mª Jose Diaz, Sara Ornes, Begoña Madariaga eta Irune Elejalde. Arreta han-diz jarraitzen ari zaizkie taldearen zuzen-dariak, Begoña Ausinek, egiten dizkien iradokizunei eta zehaztasunei. Hark bukatu duenean, arreta guri eskaini eta beren azken antzezlanaren berri eman digute: *Patios y pleitos*.

"Komedia bat da. Ikusleek ondo pasa-tzea nahi dugu, tarte atsegin bat izan

dezatela. Izan ere, egunerokotasunean badugu nahiko arazo... Eta aktoreek eurek be ondo pasatzea da beste helburu bat, noski", esan digu Begoña. Berak idazten ditu taldearen antzezlan guztiak, eta haietan emakumeei lotuta dauden gaiak jorratzen ditu. "Beti dago mezu bat. Ahalegina egiten dut antzezlanetan emakumeoi gaur egun bizitzea dagokiguna islatzeko. Eta antzezlan bide bat izan dadin, emakumeok sentitzen eta pentsa-tzen duguna adierazteko. Antzerkia komunikatzeko eta adierazteko bidea delako". Antzerki taldea emakumeek osa-tzen dute, baina hori horrela sortu den kontua da. Poz-pozik hartuko lituzke gizonezkoak bere baitan.

Patios y pleitos martxoaren 7an an-tzeztuko dute Lezamako Kultura Aretoan, iluntzeko 8etan. Lanaren korapiloa auzo-patio batean gertatzen da. Han hainbat gauza "egosten" dira, beste eszenatoki batzuetara eraman ahal direnak. Euren esanetan, hainbat arrazoi daude ikuskizu-na ez galtzeko. "Barre asko botako ditu-zuelako, oso tarte atsegin pasatuko du-zuelako, lan handia egin dugulako konta-tu behar duguna ondo kontatzeko...". Antzezlan doakoa da eta ikusle mota guztiei dago zuzenduta.

Ahalegina entseguetan ez ezik attrez-zo eta dekoratu arloan ere egin dute. Ja-kinarazi digutenez, aski dutelako beren buruarekin. "Arropa egin behar da, bada geuk josten dugu; dekoratuak egin behar dira, bada geuk margotzen ditugu; teon-tzi bat behar da, bada, etxean ez badugu, erosi egiten dugu...". Laiak Lezamako emakumeen taldeak bultzatuta sortu zen Ausartak antzerki taldea. Orain dela urte bitik hona udal tailerra da, baina emaku-me hauek ez dute ahaztu nahi elkartetik jaso duten eta oraindik ere jasotzen duten babesa. "Beti baloratu egin dute gure lana, eta adorea eta laguntza eman digute aurrera jarraitzeko".

Kultura Aretoa lepoz bete da aurreko emanaldietan eta martxoaren 7an ere ho-rrela izatea espero dute. Lekua txiki gelditu zaie, eta beste eszenatoki batzuetan ibiltzea gustatuko litzaieke. "Ikusleek ere hala eskatu dute. Dena dela, lan egiten eta hobetzen jarrai dezakegun bitartean, berdin digu non".

lezama
consultorio veterinario
albaitaritza klinika
www.consultorioveterinariolezama.com

J.R. Galdona Madariaga
BI-515

94 455 56 19 Aretxalde, 21bis • 48196 Lezama

Medikuntza orokorra
Txertaketak
Parasitoak hil
Mikrotxipa
Kirurgia
EKG
Analisiak
Ospitalizazioa
Ekografiak

Baserritarren Alkartea
Lezama S. Coop.

Aretxalde, 21 BIS
48196 LEZAMA
☎ 94 455 60 16
e-mail: lezama@fcae.org
Bazkideak: 144

*Pentsu
naturalak*

Abenturazale erromantikoa

t: Gaizka Eguzkitza / a: A. T.

ALEX TXIKON | abenturazalea

Alex Txikonek ondo ezagutzen dau Txorierri. Izan be, azken bolada honetan birritan bisitatu gaitu. Irailaren 27an hitzaldia emon eban Lezaman, Gailur mendiko taldearen urteurrenaren haritik. Era berean, urtarrilaren 23an *Nuptse-Lothse Espedizioa* dokumentala aurkeztu eban Sondikan, Altxora euskera alkarteak konbidatua. "Bietan ibili naz oso gustura. Ohore handia da niretzat alkarteak nigaz akordetea. Berezik polita izan zan Sondikakoa, egun berean Athleticek jokatu eban arren, nahiko jente etorri zalako", esan deusku Alexek.

Txikonek ospea hartu dau, batez be munduko mendirik garaientatik ibilteagaitik. Bere ibilpidearen ildo nagusia euskera izan da. "Ni euskalduna naz eta beti saiatu izan naz geure kultura, hizkuntza eta nortasuna defendatzen. Adibidez, programa bat egin dot ETB-1ean, baina egia esan, nik bertan parte hartzea onartu neban euskeraz zalako; eurek, os-

Alex Txikon arratiarra (Lemoa, 1981-12-12) arriskuari lotuta bizi da, eta hori hainbat arlotan jarten dau agerian: goimailako mendiak, base-jauzia, paraxutismoa... Txikon ez dabil ohore edo sari bila; berak bizitzaz gozau gura dau, besterik ez. Helmuga baino, bidea interesetan jako. Alex abenturazale erromantikoa da.

tera, ez dabe benetako apustua egin eta oso baliabide gitxiko saioa izan da. Era berean, Azkue Fundazioagaz hitzarmena sinatu genduan igaz, baina aurton ez dogu jarraitu, dirurik ez dagoelako. Horren haritik, hitzaldiak emoten ibili naz, bideoak bialtzen... Hitzarmena bertan behera gelditu da, baina nik jarraitzen dot euskeraren alde egiten ahal dodan neurrian".

Alex Lemoakoa da eta Gorbeia hain gertu izanda, ez da harritzekoa mendizalea izatea. "Edozein gazte legeaz hasi nin-

tzan mendira joaten: Lemoako eskolak urteerak egiten zituan mendi taldeagaz eta apurka-apurka zaletasuna biztu jatan". Munduan 8.000 metroko 14 mendi dagoz, eta dagoeneko 10 egin ditu Alexek. Everest, K-2, Kanchenjunga eta Nanga Parbat falta jakoz. "Gatxa da horrelako abenturak antolatzea, dirutza balio dabelako eta gero eta gatzagoa dalako dirulaguntzak lortzea. Halanda be, nik espezizinoak egiten jarraitu gura dot, bai horixe".

Igaz etenbarik ibili zan, eta Laila Peak, Nuptse, Lhotse eta K-2 mendietara joan zan. Ezin izan zan guztietara igon, baina horrek ez deutso etsipenik ekarri. "Oso ondo ezagutzen dot mendia, eta batzuetan badakit ezin dana puntaraino iritsi. Niretzat askoz garrantzitsuagoa da ahalegintzea, hor egotea, tontorrera igotzea baino". Bere webgunean dinoen moduan, "Porrota ez ahalegintzea da. Arrakasta... zure etsipenaren erantzuna". Udabarrian Kanchenjunga abiauko dan arren, bere helburua ez da 14 zortzimilak egitea. "Hori Euskal Herrian Juanito Oiarzabalek, Alberto Iñurrategik eta Edurne Pasabalek lortu dabe, eta, nire ustez, kupoa beteta dago. Gaur egun, hamalauak egitea baino askoz garrantzitsuagoa da zelan egiten dozun, nondik igoten zaran... Munduan beste erronka polit batzuk be

*"Niretzat askoz
garrantzitsuagoa da
ahalegintzea, tontorrera
igotzea baino"*

*Alexek 10 zortzimila
egin ditu eta Estaduko
errekorra dau
base-jauzian*

badagoz eta hareei egin gura deutset aurre".

Base-jauzia

Bai, mendia alde batera itxita, Alexek beste arlo batzuetan jarduten dau. Esate baterako, lemoarrak hainbat aldiz hartu dau parte aizkolari txapelketetan, eta Estaduko markarik onena dau base-jauzian. Horretan dabilzanek puntu finko batetik (eraikina, horma...) egiten dabe saltu paraxutagaz. Alexek igaz lortu eban erre-

korra, Granadan, Veleta tontorrean. Han 3.200 metroko jauzia egin eban. Beste alde batetik, apustu bereziak egiten dauz. Hareetako bat 2010eko martxoaren 1ean egin eban Joseba Otaegi aizkolariaren aurka, Azpeitiko zezen plazan. Bi kirolariek bost herri kirol proba egin ebezan: harri jasotzea, harri tiratzea edo giza proba bakarka, txinga eroatea, aizkora eta korrika.

Otaegi nagusitu zan lehian, baina hori Alexi bost. "Nik gura dodana lagunak

alboan eukitea eta euren ondo egotea da. Eta egiten dodazan gauzak egin ahal izatea. Niri helmuga baino, bidea interesetan jat. Sariak eta errekorak lortu dodaz, eta argi dago batzuk inportanteak dirala, baina nik bizi dodana bizi gura dot... Ez noa ospe edo ohore bila, ez da nire helburua. Niri erronkak gustetan jataz. Batzuetan emoten dau beste baten kontrakoak dirala, Otaegiren aurkakoa legez, baina beti dira nire buruaren kontrakoak: ea gauza izango nazan hori guztia egiteko, maila ona emongo dodan..."

Era berean, barritzailea izan gura dau lemoarrak. "Ni ez naz aitzindaria, ez mendian, ez base-jauzian. Baina neure bidea egiten ahalegintzen naz. Laila Peak mendira neguan joan ginan lehendabizikoak gu geu izan ginan; eta Euskal Herrian 12 lagunek baino ez dabe base-jauzia egiten, eta ni hareetako bat naz. Gauza barriak egiteak motibazioa ekarten deust. Polita da gauza ezbardinak egitea, lagunakaz biltzea, euren zuri laguntza emotea... Horrek bizitasuna emoten deust, bizirik nagoala sentiduarazoten nau". Alex Txikonen hitza, abenturazale erromantiko baten filosofia.

Inprimatu zure posterra
airetik ateratako Bizkaiko argazki onenekin

Pilo bat daukazu aukeratzeko

cianoplan
GLOBAL PRINTERS

www.bizkaiadesdeelaire.com

Sar zaitez zure eskaera egiteko

9,32€

-tik hasita
BEZ baima

t: Itxaso Marina / a: Aner Mentxaka

Aurkeztu Endemaño.

Musika talde bat da, hiru neskak osatua: Mayi gitarra-jolea, Debakoa; Aitane baxu-jolea, Meñakakoa; eta neu, bateria-jolea. Aitane lehendik ezagutzen neban, saskibaloian jardun gendualako alkarregaz; eta Mayi eta biok orain dala urte bi ibili ginan alkarregaz bizitzen. Musika talde bat osatu behar genduala sentidu genduan, eta halan egin genduan. Mayik bazekien apur bat gitarrea jotzen, baina Aitanek ez ekien baxua jotzen; eta nik be ez nekian bateria jotzen.

Beraz, ekinez ikasi behar.

Nik eurekaz ikasi dot, eta nebak eta lagunak be lagundu deuste, hau edo beste zelan egin behar neban esanez... Dana dala, nik oso gitxi dakit bateria jotzen, taldearen abestiak eta kitu.

Gatxa izan da?

Ez. Larrabetzuko Musika Eskolan ibili nintzan eta uste dot han ikasitakoak lagundu egin deustala. Gauza asko ikasi dodaz Musika Eskolan, onerako zein txarrerako.

Adibidez?

Partitureagaz ikasi neban musika jotzen, eta partitura barik jo behar izan neban lehenengo aldian oso galduta ibili nintzan. Baina askoz atsegingarriagoa da partitura barik jotea, zeure sena erabiltzen dozulako; barrutik urteten dau musikeak.

Zuei etiketak gustau ez arren, badaukagu danari etiketea ipinteko jokerea. Punk taldea zariela dinoe.

Guk ez dogu berez punk talde bat sortu. Egia esateko, ez dakigu zer musika

“Badaukagu adorea, eta moldatu egiten gara”

ANE MATEOS AURREKOETXEA | bateria-jolea

Musikea oso inportantea da berarentzat, eta, bateriaz gainera, bibolina, pianoa eta baxua be badaki jotzen; halanda guzti be, berak dino ez dala musikaria, “hori garrantzi handiko kontua dalako”. Ane 23 urteko neska bat da, bizitokia Zamudion euki arren, bizitzea Derion egiten dauena. 2012ko martxoan Endemaño musika taldea sortu eban beste adiskide bigaz batera.

mota egiten dogun, gure erreferentzia musikalak oso bestelakoak diralako. Guk lau talde edo abeslari doguz komunean: Mikel Laboa, KKK, Spice Girls eta Txirri, Mirri eta Txiribiton (kar, kar). Eta handik abiauta, bakotzak berea entzuten dau: neuk, adibidez, Frantzeska, OGT, RIP, Hertzainak, Kortatu, The Clash... daukadaz erreferentzetzat; eta beste taldekideek txunta edo musika komertziala entzun leikie inongo arazo barik. Baita neuk be, momentuaren arabera.

Baina lehenengo abestiak nahiko kañeroak atera omen jatzuezan.

Kontzertu bat egiteko aukerea emon euskuen, taldea sortu eta handik gitxira. Ez geunkan abestirik; eta oso denpora gi-

“Ez deutsagu mugarik ipinten geure buruari, eta taldean dagoan estilo-amalgamea oso aberasgarria da”

txi, ezer prestetako. Abestiak egiteari ekin genion, buru-belarri ibili ginan, eta beharra egin genduan moduan urten euskuen abestiek: azkarrak eta kañeroak. Baina guk ez deutsagu mugarik ipinten geure buruari, eta lehen aitaturako estilo-amalgama hori oso aberasgarria da taldearentzat.

Zelan urten zan lehenengo kontzertu hori?

Ba, azkenean ez genduan emon. Lehenengo kontzertua Bilboko jaietan emon genduan, kalean eta beste talde batzukaz batera. Kontzertuak batez be gaztetxeetan egin doguz. Bilbo eta auzoetako jaietan be jo dogu. Oraindino ez gara oso musikari onak, baina badaukagu adorea, eta moldatu egiten gara.

Eta zelan trataten zaitue musika munduak?

Oso ondo. Gu mugiten garen lekuetan ikusmina sortzen dau emakumezkoa izaiteak, eta joteko aukerea emoten deutsue. Nahiz eta txarra izan, zeure alde egiten

Endemaño taldea

dabe. Emakumea zaranez, ezkertiarra, abertzalea eta feminista izan behar dozu-la pentsetan dalako. Normalean, mutilek osatutako taldeakaz batera jotzen dogu, eta ezer falta bajatzu edo beharizanen bat badaukazu, beti azaltzen dira laguntzeko prest... Mutilek osatutako gainerako taldeakaz ez dabe halan jokatzeko. Baina guri bost, gu samintzen ez diran emakumezkoak garalako (kar, kar). Dana dala, ez leuke halan izan behar, emakumezkoak gizonezkoak baizen gai eta ezgai garalako. Beste alde batetik, emarock egitasmo-tik be laguntzen deuskue. Euskal Herriko emakume musikarien beharra bultzatzeko egitasmo bat da hori (emarock.com).

Hamahiru abesti inguru daukazuez amaituta. Zeri buruzkoak dira?

Indarkeriaz egiten dogu berba, Euskal Herriko egoeraz, Endemaño... Hemendik at! eta KKK taldeen bersinoak be egiten doguz kontzertuetan.

Zer da Endemaño?

Aitaneren familiaren baserria, Gobernuak desjabetu ebana, bertan Soietzeko kuartelaren tiro-zelaia eregitoko.

*"Gu mugiten garen
lekuetan ikusmina
sortzen dau
emakumezkoa izateak"*

Badaukazue maketarik grabauta?

Bilboko jaietan, kalean, jotzen gengo-zala, mutil bat hurreratu jakun eta diskoetxe bat eban senide bat ebala esan euskun, eta maketa bat pasetako. Ba, ezer be ez, baxu-joleagaz ligau gura ebala uste

dogu (kar, kar). Baina maketea grabetako gogoa etorri jakun, eta urrian bost abesti grabau genduzan Frantzeska taldearen lokalean. Ahal izan genduan moduan. Oraindino ez dogu remasterizau. Ahal dogunean egingo dogu, hau dala, bestea dala, ez dogulako entseguak egiteko unerik be topaten. Gu autogestinoaren aldekoak gara: kontzerturik emon gura dozu? Ba, tresnak hartu eta egin; kalean, beharrezkoa bada. Maketarik grabau? Ba, zuk zeuk egin.

Kontzerturik agendan?

Oraingoz kontzertu gehiagorik ez emoteko erabagia hartu dogu. Guk alkarregaz ondo pasetako egiten doguz kontzertuak, baina azken emonaldietan kontzertuak gure artean ez dala sentsazio edo sentimentu hori egon, kontzertuak entzuleei gustu emoteko egin doguzala. Eta hori ez da gure nahia. Noz biztuko jaku kontzertuak barriro emoteko gogoa? Ba, ez dakigu. "Bihar eta behar" da gure filosofia. Ez dakigu bihar zer gertatuko dan, eta beharizanen arabera hartzen doguz erabagiak, momentu bakotxean zer sentitzen dogun.

POLITEKNIKA IKASTEGIA
Txorierri
S.COOP.
Centro de Educación Secundaria y Formación Profesional
Laralde Heziketa eta Bigarren Irakaskuntzarako Ikastetxea

Untzaga Ibaia, Kalea, 1 | Tel.: 94 403 40 60 | info@txorierri.net
48160 - DEIRO | Fax: 94 403 40 61 | www.txorierri.net

Eusko Jaurlaritzak diruz-lagundutako ikastetxea

BATXILERGOA

* Zientziak eta Teknologia

ERDI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOAK

* Mekanizazioa

GOI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOAK

* Fabrikazio Mekanikoko Diseinua
* Ekolizpenaren Programazioa
* Automatizazioa eta Robotika Industrial
* Telekomunikazio eta Informatika Sistemak
* Salmenten eta Merkataritza Esparruen Kudeaketa
* Ingurumen Hezikuntza eta Kontrola

Gizarte zerbitzuak: 2013ko datuak

Gizarteratzea, diru-laguntzak eta prestazio ekonomikoak

	DIRU-SARRERAK BERMATZEKO ERRENTA	ETXEBIZITZA GASTUETARAKO PRESTAZIO OSAGARRIA	GIZARTE- INKLUSIORAKO LAGUNTZAK	CARITASERA AGINTZEA	GURUTZE GORRIA	ELIKAGAIEN BANKURA AGINTZEA
ZAMUDIO	92	37	1	9	19	31
SONDIKA	77	37	1	14	9	23
LOIU	22	6	27	3	3	5
LEZAMA	27	8	1	15	5	9
LARRABETZU	31	16	0	5	5	9
DERIO	90	22	2	14	16	44

Datuak familia-unitateei dagozkie

Diru-sarrerak bermatzeko errenta (DBE): nahikoa errekurtsio ekonomikorik ez dutenen oinarrizko beharrianak betetzen ditu.

Etxebizitza gastuetarako prestazio osagarria: DBEren osagarria, etxebizitza edo ohiko bizitokiari lotutako beharrianetarako.

Gizarte-inklusioko laguntzak: baztertuak izateko arriskuan dauden pertsonak gizarteratzea eta haien oinarrizko beharrianak betetzea dituzte helburu.

GIZARTE- LARRIALDIETAKO LAGUNTZA EKONOMIKOAK	ZAMUDIO	SONDIKA	LOIU	LEZAMA	LARRABETZU	DERIO
	27.657,80 €	34.285,08 €	7.668,96 €	6.226,88 €	12.689,38 €	34.548,40 €

Gizarte-larrialdietako laguntza ekonomikoak: nahikoa errekurtsorik ez duten pertsonen gastu espezifikoak betetzen dituzte, gizarte-bazterketa ekiditeko edo leuntzeko.

Nagusiak

	ETXEZ ETXEKO LAGUNTZA-ZERBITZUA	MENDEKOTASUNA BALORATZEA	FAMILIAN BERTAN ZAINDUAK IZATEKO LAGUNTZA	TELELAGUNTZA ZERBITZUA
ZAMUDIO	23	30	33	18
SONDIKA	45	38	48	10
LOIU	13	12	22	5
LEZAMA	13	11	24	4
LARRABETZU	11	20	29	13
DERIO	33	50	53	21

Minusbaliotasuna

	ZAMUDIO	SONDIKA	LOIU	LEZAMA	LARRABETZU	DERIO
MINUSBALIOTASUNA AINTZATESTEA	14	9	5	3	3	10
APARKATZEKO TXARTELA	6	9	4	3	2	8

Umeak eta familia

GIZARTE ETA HEZKUNTZA ARLOKO ESKU-HARTZEKO ZERBITZUA

Arreta eman zaien adingabeak

ZAMUDIO	11
SONDIKA	6
LOIU	0
LEZAMA	8
LARRABETZU	5
DERIO	11

Zailtasunak: eskola garapenerako, laguntza psikologikoa edota psikiatrikoa, harreman txarrak gurasoekin, gizarte-trebeziarik eza, arduragabekeria oinarritzko zaintzetan, eta tratu txarrak.

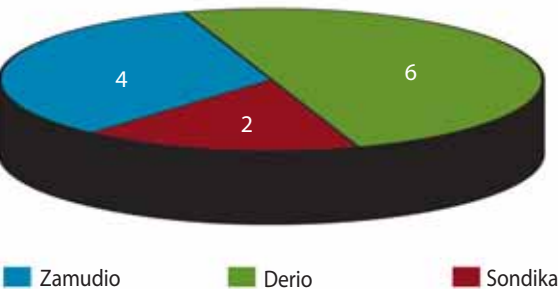
Arreta eman zaien familiak

ZAMUDIO	4
SONDIKA	2
LOIU	0
LEZAMA	0
LARRABETZU	0
DERIO	6

Zailtasunak: hezkuntza jarraibideak emateko, familiakideen arteko harremanetan, heziketan, komunikazio-arazoak, arduragabekeria oinarritzko zaintzetan, eta laguntza psikologikoa edota psikiatrikoa.

EBALUAZIOA, DIAGNOSTIKOA ETA ESKU-HARTZE PSIKOLOGIKOKO ZERBITZUA

Kasu berriak, 2013an

Arazoak, kasu berrietan

2013an 28 kasu egon dira; horietako 12 berriak dira.

Esku-hartze komunitarioa

 ESKOLA	Mendekotasunetatik babestea (kerik gabeko gelak, kanabisari buruzko hitzaldiak eta abar)		Jarrera eta ohitura osasungarriak bultzatzea (hezkuntza afetibo-sexuala eta ziberbullying-aren aurkako ekintzak eta elikadura osasuntsua, beste batzuen artean)
 KOMUNITARIOA	Gizartearen aldeko balioak bultzatzea ("Adingabeei alkohol salmentari ez" ostalaritza kanpaina)	Arriskuen ezagutza objektiboa eta kontrastagarria (tabakoa uzteko ikastaroa...)	Herritarrei heziketa ematea, jokabide arriskutsuetatik babesteko faktoreak sortzen dituzten eragileak izan daitezzen (gaztelekuetako begiraleei, heziketa)
 AISIALDIA	Kontsumo arriskutsuak eta aisialdian drogak hartzeari lotutako arriskuak murriztea (alkohola prebenitzeko kontrola, adibidez)		
 GURASOAK	Familiak gai egitea eta ahalduntzea, beren ahultasuna eta arrisku-egoerak murrizteko (puberren garapen prozesua, guraso eskolak...)		

t/a: Gaizka Eguzkitza

Ez da ohikoa Txorierrikoak ez diran lagunak AIKORI aldizkariaren orrialdeetara ekartea, baina Kerman Lejarraga morganragaz salbuespena egitea merezi dau. Izan be, lotura estua dau bailaragaz. "Derioko institutuan ikasi neban eta txikitan pelotan jokatzen neban Lezamako eskolan. Beraz, jente pilo bat ezagutzen dot bertan. Gainera, askotan joaten naz Larrazbetzura zerbait hartzera neskalagunagaz... Morgan bizi izaten jarraitzen dot, baina betidanik ibili izan naz Txorierritik", esan deusku.

Kerman etorkizun handiko boxeolaria da eta dagoeneko egin dau debuta profesional mailan. Guztira lau burrukatan hartu dau parte: guztietan nagusitu egin da eta hirutan denporea agortu baino lehen nokeau dau arerioa. Kermanek jakin badaki lehenengo porrota helduko dala, baina prest dago hori gertatzen danerako. "Altzau egingo naz eta burrukan jarraituko dot; ez dago besterik. Ez dakit zer dan atzera egitea". Hauxe da Kermanen leloa, eta agian horrexegaitik hatzen dau boxeolari jotzailatzat bere burua.

Ausardiaz gain, esfortzua eta diziplina dira boxeolariei eskatzen jakezan ezaugarrietako batzuk. Eta Kermanek hitzez hitz beteten dau boxearen arautegi hori. "Egunean bost ordu entrenetan dot. As-tean hirutan edo lautan, goizeko 6etan izartzen naz eta ariketa batzuk egin eta gero, mendira joaten naz txakurrakaz korrika egitera. Bataz beste 40-60 minutu emoten dodaz korrika egiten. Gaur, esate baterako, Bizkargi mendira igon dot. Itzel gustetan jat menditik korrika egitea, batez be goiz-goizean: ez dago jenterik eta horrek bakea ekarten deust. Gainera, al-dapan gora eta behera ibiltzen naz eta hori oso onuragarria da sasoian egoteko".

Korrikea entrenamentuaren zati txiki bat baino ez da. "Gimnasia, Bilbora,

*Etorkizun handiko
boxeolaria da eta
orain arte profesional
mailan egindako lau
burrukak irabazi dauz*

Atzera egiten ez dakian boxeolaria

KERMAN LEJARRAGA | boxeolaria

Azken bolada honetan boxeorako zaletasuna berbiztu da Txorierrin. Zamudion, boxeo alkarte bat sortu dabe, eta harek burruka batzuk antolatu dauz herrian. Jaialdi horreetan Kerman Lejarragak (1992-02-19) hartu dau parte. "Morgako errebolberra" esaten deusie eta oso ausarta ei da ringean. Ez daki atzera egiten.

10:30erako noa, eta bertan beste ordu pare bat emoten dot. Gimnasioan danetarik egiten dot, hurrengo burrukea noiz egingo dodanaren arabera. Gertu badot, hainbat ariketa egiten dodaz ringean: entrenatzaileagaz entrenau egiten dot ringean, gimnasioko beste kide bategaz burrukatzten dot, zakuari emoten deusat...; burrukarik ez badot, ostera, behar fisikoa egiten dot. Arrastian, etxean bazkaldu eta atsedan hartu ostean, gimnasia itzultzen naz, 18:30ean, eta beste ordu bi entrenetan dot. Asteburuetan be ariketak egiten dodaz: korrika, uger egin...".

Gimnasioa bere bigarren etxea da. "Berton emoten dodaz ordu gehienak, eta paradoxikoki, hau da gehien sufritzen dodan lekua. Ringean ondo sentiduten naz, baina entrenamentuak batzuetan

sarraski hutsak dira (kar, kar): arerioak, eskuzorroei emon...". Era berean, profesional maila askoz gogorragoa da, eta entrenamentuak be gogorragoak dira. "Kategoria profesionalean ez dira hainbeste benda eskuetan jarten, eta eskunarruak askoz gogorragoak dira; beraz, kolpeak askoz mingarriagoak. Gainera, zaletuen kategorietan asalto gitxiago jokatzen dabez eta burrukak ez dira hain neketsuak".

Boxeolariak sasoian egon behar dabe, jakina, eta horretarako elikadurea be funtsezkoa da. Normalean kirolariak eurek zaintzen dabe zer jaten daben, baina Kermanek ez deutso horri arreta handirik emoten. "Argala naz eta ez dot arazorik pisua kontroleteko. Burrukea gertu badot, aurreko egunetan erropa gehiago janzten dot entrenamentuetan, izerdi gehiago

botatzeko, eta azken bi egunetan ez dot ezer jaten, ezta edaten be. Burrukarako pisau ostean, aldiz, bapo jaten dot pisua berreskuratzeko eta ringean indartsu ibiltzeko".

Inoiz ez bakarrik

Gogortasunari boxeolariaren bakartadea ganeratu behar jako. Baina Kerman ez da bakarrik sentiduten. "Askotan bakarrik entrenaten dot, baina ni gustura nabil: nire munduan sartzen naz, musikea entzuten eta guztiz kontzentrauta ariketetan. Eta konpainia behar izan ezker, entrenatzaileak eta kideak dagoz gimnasioan". Eurek dira Kermanen familia. "Giro ederra dogu boxeolarion artean eta beti gagoz alkarri laguntzeko prest".

Kermanek gauza onak baino ez dauz esaten boxeolari buruz, baina, egia esan, kirol horrek oso ospe txarra dau. Morgako gaztea ez dator bat. "Askok eta askok gogor kritikaten dabe nire kirola, baina ziur nago eurak ez dirala inoiz gimnasio baten egon. Ez dakie zer dinoen. Gimnasioetan ez dago jente txarrik; jente txarra futboleko dago: boxeo-burrukaldi baten ez da poliziarik behar, eta futbol partida baten, bai, ostera. Gu kirolariak gara: nik burrukatu aurretik eta ostean besarkatzen dot arerioa. Boxeoan ez dago arrazakeriarik, ez ezer. Ringean bardin deutso baltza, zuria ala txinatarrak zaran, bardin deutso aberatsa ala txiroa zaran".

Ospe txar horrengaitik, beharbada, beste kirol batzuetan ibili zan Kerman txikit. "Pelotan jokatzen neban, baina ez

*"Giro ederra dogu
boxeolarion artean
eta beti gagoz alkarri
laguntzeko prest. Eurak
nire familia dira"*

*Boxeoko webgune
aditu baten arabera,
Kerman Estaduko
laugarren boxeolaria
da bere pisan*

*“Ezagutzen nabenek
dinoe boxeoa eukiko
ez baneu, kartzelan
egongo nintzela”*

nintzan oso ona. Gero lagunek bultzatu ninduen kick-boxinga egitera. Hasieran, ez neban gura, baina hasi nintzan eta handik boxeora pasau nintzan. Zaletasuna hasi zan bizten eta hemen nago”. Boxeoa bizitzea aldatu deutso Morgako gazteari. “Nik oso bizimodu txarra eroaten neban boxeoa sartu baino lehen: burrukatan nenbilen eta ondorioz, epaiketak euki dodaz... Ezagutzen nabenek dinoe boxeoa eukiko ez baneu, kartzelan egongo nintzela”. Gainera, boxeoa ikasteko go-goan emon deutso Kermani: suhiltzailea izan gura dau eta hori lortu arte, ikastaroak egiten dabil.

Boxeoko webgune bateko aditu baten arabera, Kerman Estaduko laugarren boxeolaria da bere pisuan. Morgarrak asmo handiak dauz eta ahalik eta gorenera heldu gura dau boxeoa, baina ezelan go presino barik. Izan be, boxeatzeko bere lehentasuna, ez txapeldunen garrikoak lortzea. “Europako txapelduna suertaten banaz, ederto, baina lortzen ez badot, ez da ezer gertatzen. Nik burrukatu gura dot, eta kitu. Nire bizitzea kirola baino askoz garrantzitsuagoa da”. Era berean, badaki boxeolariek Estaduan etorkizun handirik ez daukiela. “Boxeolariei ondo

ZB

ESTETIKA-ZENTROA

Bestorrene 1, DERIO
650 94 70 57

Anguleri, 2 - IARRABETZU
94 455 81 44

www.centroesteticoZB.com

Gerra-margoak

Oso deigarriak dira Kermanen tatuajeak. Ameriketako indioek arpegia pintaten eben gerratan ibiltzen ziranean, eta Kermanek be badauz gerra-margo garaikideak. Bere gorputza bere bizitzaren mapa bilakatu da. "Tatuajeak nire drogea dira. Egia esan, ez dakit zenbat dodazan: zortzi edo hamar, beharbada. Lehenengoa lepoan egin neban eta apurka-apurka gero eta gehiago egin dodaz. Ezkerreko besoan aingura bat dot, eta horrek segurtasuna emoten deust; kartak eta pistola bat be badodaz; hiru puntako kurutze bat dot ezkerreko besaurrean. Horrek nire hiru oinarri islatzen dauz: boxeoa, familia eta lagunak. Nire lehengusuaren, amaren eta txakurren izenak dodaz, Euskal Herriko armarrria, errebolberra..."

ordaintzen jake, gehien kobraten daben kirolarietakoak izango dira, hain zuzen be, baina ez Espainian. Euskal Herrian be gatxa da boxeotik bizi izatea. Estadu Batuetan gauza ezbardina da, eta dirutza kobraten dabe, baina bertan milaka boxeolari dagoz eta oso gatxa da onenenetarikoa bat izatea. Nik ez dot kanpora joateko gogorik: nire bizitzea, nire txakurrak, nire familia eta lagunak hemen dagoz eta neuk be hemen egon gura dot". Eta hemen egongo da "Morgako errebolberra", burrukatzen eta etenbarik aurrera egiten.

Peñasko
arraindegia

Mendiko, 4
48170 Zamudio
Tel.: 94 452 0808

PATXI
KOOP

PAIZO KOOPERATIBA EUKARTEA
Herrikoak: patxi@patxi.com | Tel: 944 522 887 | info@patxi.com | www.patxi.com

GAMINIZ
JATETXEA

Tel/Fax: 944 317 025
email: gaminiz@gaminiz.com

Ibaizabal 212, Parke Teknologikoa
48170 Zamudio - Bizkaia
GPS: 2°51'41" W 43°17'37" N

www.gaminiz.com

ZAMUDIO-DERIOKO LURLANGILEEN ETXEA
Santi Mami auzoa, 1
Tel.: 94 454 10 08
Faxa: 94 454 12 15
48170 Zamudio (Bizkaia)

SANTI MAMI
ALBAILARITZA
Nerea Pedrosa Cda. 517
COOP. GANADERA ZAMUDIO DERIO
Tel.: 94 454 13 77 - 689 04 31 15
Faxa: 94 454 12 15

100 urteko *Pantxikeak*

t: Gaizka Eguzkitza

Pantxike Sangronizek bizitza osoa emon dau leku berean. Gaur egun, Aresti bidean bizi da, Sondikan, udaletxearen atzean. Pantxike beste baserri baten jaio zan, baina hori gertu-gertu egoan bere gaur egungo etxetik. "Etxe zaharrea ez eben ez argirik, ez urik. Nerabea izan arte, amak ez eban argirik ezagutu etxean. Eta komuna etxean jarri ebenean be sekulako poza hartu eban", esan deusku Rosik, bere alabak. Alkarrizketea egin dogun egunean Pantxike ez da bape fin ibili. Beraz, Rosik eta Abel bilobeak lagundu deuskue Sondikako andrearen bizitza ezagutzen.

Txikitan, Pantxikek amagaz banatuten eban esnea Lorurin, Bilbon, eta amak itxi ebanean, Pantxikek hartu eban lekukoa. "Batez be esnea saltzen eban, baina sasoiaren arabera, baita benedejea be, hau da, baserriko ortuan landatzen ebana: sagarrak, madariak, letxugak, erremolatxak, arbiak...". Pantxike trenez joaten zan Bilbora, Olako geralekuan trena hartuta. As-to batek laguntzen eban zama eroaten. "Garai hatan, bagoi bi egozan bidaiarienezat, eta beste bi, baserritarrentzat. Trenak ohiko bidaiariak ailegau arte itxaroten eban (kar, kar)".

Pantxikek goizez egiten eban banake-tea. Arrastian, barriro etxera lurra lantzeko eta animaliak jagoteko. "Oso bizimodu gogorra euki dau amak, batez be animaliak eukiteagaitik. Egunero jagon behar dozuz, ez dago jairik, ez ezer. Etxeko beharrak be oso gatzak ziran. Esate baterako, bogadea egiten eben, hau da, errekan erropea eskuz garbitu".

Gogorra baino gogorragoa Gerra Zibila izan zan. 25 urtegaz harrapau eban Pantxike. "Bonbak mendi batetik bestera pasetan ziran euren gainetik. Behin, base-

Pantxike Sangroniz sondikoztarrak 100 urte bete zituan urrian, eta Pantxike Zarate zamudioztarrak, urtarrilean. Biak, Pantxike; biek, 100 urte. Sondikako eta Zamudioko Udalek, hurrenez hurren, omenaldi bana egin eutsien eta AIKOR! aldizkariak bakotxaren historia ezagutu gura izan dau.

Pantxike Zarate, bere etxean.

rritar guztiek zulo baten sartu behar izan eben bonbardaketea bukatu arte. Eta batzuetan, trenetik entzuten ziran Derion egiten ziran fusilamentuak". Gerra gatzak izan zan, baina beste leku batzuetan, askoz gatzagoa. "Etxean ogia eta taloa egiten genduzan, eta inoiz ez ginan gose izan. Bilbon, aldiz, izugarrizko miseria ikusi eban amak. Batzuetan bezeroei talo zati bat edo esne apur bat gehiago emoten eutsen".

Pantxikek 25 urte zituala, Abel Ibarondogaz ezkondu zan eta Rosiz gain,

beste alaba bat euki eben, Mari Carmen. Familia osoa baserrian bizi da, eta gaur egun Rosik bertan dau ule-apaindegia. Pantxikeren senarra 2001ean hil zan, 83 urte zituala, eta azken urteotan, gaixorik ibili zanean, Pantxikek berak jagon eban. Energiaz betetako emakumea izan da, baina azken bost urteotan makalago dabil. "Lehen berak egiten euskun bazkaria, ortuan ibiltzen zan lanean... Gaur egun, lantzean behin, burua galdu egiten dau eta lagundu behar deusagu ibiltzen, baina oro har esango neuke osasuntsu dabilela".

OSTEOPATIA-ZENTROA
ORDEZKO TERAPIAK

lasai

Luis Mª Asensio
Terapeuta naturópata

Larrabari, 1. lonja - 48160 DERIO
Tel: 94 454 10 28 - Sakelekoa: 655 74 24 69
osteopatiasalai@gmail.com

WAFETEGIA

IAZI
JATETXEA

Jata kalea, 2 - DERIO
Tel.: 944 54 29 56

HARAGITEGIA
URDATEGIA
IMAZ

MUNGIALDE ETORBIDEA, 2
TEL.FONA: 94 454 10 75

DERIO

Eskerrik asko
etortzeagaitik

Alkarriketea egin dogun bitartean telebista biztuta egon da. Pantxikeri halan gustetan jako gaurkotasunaren barri euki gura daualako. "Egun batzuetan ez nau ezagutzen, beharbada, baina edozein momentutan daki nor dan Mariano Rajoy (kar, kar)".

Goiorre baserrikoa

Pantxike Zarate Aranoltza auzoan jaio zan, Goiorre baserrian, baina 26 urte zituala Sandoni auzora ezkondu zan. Juan senarragaz lau alaba euki zituan: Mari Carmen, Mari Angeles, Maite eta Mila. Era berean, Pantxikek sei biloba eta sei birbiloba ditu. Gaur egun, Zamudioko andrea Maria Angeles alabagaz bizi da eta beste alabek ama jagoten laguntzen dabe.

Pantxike Zaratek be bizimodu gogorra eroan dau baserrian. "Behar asko eta zama handiak", esan dau. "Goizeko 4etan altzaten ginan eta kortara joaten ginan animaliei jaten emotera. Geroago, goizeko 5etan gelditzen nintzan beste baserri-tar batzukaz Bilbora alkarregaz joateko. Beti oinez joaten ginan eta guztira ordu eta erdi emoten genduan. Zamea Bilbon saltzen genduanean, astoz etorten ginan etxera".

Pantxike 10 urtegaz hasi zan Bilbora joaten, astoaren atzetik. "Ibilpidea egiten genduan hainbat kaletatik eta bezeroei esnea eta barazkiak saltzen geuntsezan. Betiko bezeroek dana erosten ez baeuskuen, Erriberako merkatura eroaten genduan bertan saltzeko. Bazkaltzeko ordu-rako etxean gengoan barriro. Arrastian, ortuan egiten genduan behar, hurrengo egunean Bilbora bendejea eroateko".

Pantxikeren sekretua familia da. Izan be, gehienek bizitza luzea euki dabe. Bere amama 105 urte zituala hil zan, eta bere izekoa, 103 urte zituala. Mari Angelesi be luze bizi izatea gustauko litxakio, baina ez edozein modutan. "Zure kabuz gauzak egin ahal badozuz, bai,

Pantxike Sangroniz, Sondikako Udalaren omenaldiaren egunean

baita 200 urte bete arte be bizi gurako neuke; bestela, ez. Askotan esaten deusat amari... Txarto banago, nork jagoko nau, ba? Nire alabak? Berak be seme-alabak ditu eta lanean dabil...".

Pantxikek bizimodu nasaia daroa gaur egun: 9:00etan altzaten da; 12:30erako bazkaltzen dau; 13:00etik 16:00tara bitartean lo-kuluxka egiten dau eta 20:30erako ohean dago barriro. Egunean zehar telebista ikusten dau, batez be TVE-1. "La uno eskatzen deust beti", dino Mari Angelesek. Ohiturearen indarra. Osasunari

jagokonez, gor dabil, eta bederatzi pilula hartzen ditu egunean bere gorputza orekatzeko: bihotzekoak, azukerea kontroletako... Alabearen esanetan, dana egin behar jako, bere kabuz ezin da mobidu, ez ezer. "Jatea da bere kabuz egiten dauen gauza bakararra, eta lar jaten dau, egia esan". "Platerean dagoana jaten dot", defendatu da Pantxike. Dana dala, oro har ondo dago, Mari Angelesek aitatu deuskun moduan. "Baditu gorabeherak, baina 100 urtegaz nork ez dau ezer? Tira, 100 urte ez dira alperrik pasetan".

GOXO-GOXO LOHITZUN
Arrettsaldex zabalik
Ogile egunero
Patelek enkargatz
Garaioitza: 776
48196 Lezama
94 455 42 72
goxogoxolohitzun@hotmail.com

LOTERIA LEZAMA
BONOLOTOA
LOTERIA PRIMITIBOA
1-X-2
SARITZARRA
EUROMILIOIAK
GABONETAKO ETA ERREGETAKO
LOTERIEN ENKRESERBAK
ZERBITZUA, ENPRESENTAT,
TABERNENTZAT, ETAB
ARRETNAIDE, 159 • 48196 LEZAMA (BIZKAIA) • TELEFONUA/FAX: 94 455 64 87

LEJARRENE JATETXEA
Garaioitza auzoa, 102 • LEZAMA • T: 94 455 65 46

Txorierrin be geure esku

a: Gaizka Peñafiel

Sentsibiltate ezbardinetako lagunak, Txorierriko herri guztietatik etorritakoak, batu ziran otsailaren 8an Lezamako frontoian, "Gure esku dago" kanpainari atxikimendua adierazoteko. Kanpainaren nondik norakoak azaldu ziran bertan, eta gure bailaran zein bailaratik kanpo erreferenteak diran txorierritarrek be bat egin eben ekimenagaz.

Aitor Elizegi sukaldariak, Juan Migel Atxutegi Derioko alkate ohiak, Etxahun Lekue bertsolariak, eta Julene Guarrotxena eta Eli Capa Athleticceko nesken taldeko jokalariek ohiek manifestu bat irakurri eben. "Garai barriok bultzatuta, alkarlaren bidetik eta era askotako pentsamoldeak batuta, pausu barri eta sakonak emoteko unea dala deritzagu", esan eben. "Eta bide horretan, herritarrok izan behar dogu garai honetako protagonista nagusiak. Norbanakoaren eskubideak zein eskubide kolektiboak kontuan hartuta, eskubide demokratiko eta unibersal batek batzen gaitu: erabagiteko eskubideak". Halan, hiru ideia nagusi aldarrikatu ebezan: "Herri bat gara, erabagiteko eskubidea herritarroiei jagoku, eta herritarren garaia da".

Gorka Azkorra futbolariak eta Iraia Itu-regi, Amaia Olabarrieta eta Joana Flavia-no Athleticeko nesken taldeko jokalariek ezin izan zuten ekitaldian parte hartu, kanpoan egozala. Baina bideo baten bidez adierazo eutsien beren atxikimendua kanpainari.

Beste alde batetik, hiru bideo aurkeztu ziran ekitaldian. Horreetako batean, txorierritarrek azaldu eben ekainaren 8an "Gure esku dago" kanpainaren haritik egingo dan giza katea zertan dan, eta zer egin daitekeen han parte hartzeko. Giza kateak Durango eta Iruña lotuko ditu, 123 kilometro guztira, eta txorierritarroi Uhar-te Arakilen kilometro bat betetea jagoku; 100. Kilometroa, hain zuzen be. Gitxienez 400 lagun behar dira kilometroa osatzeko, baina antolatzaileek zifrea bikoiztu daitekeela uste dabe. Beste bideo baten, kanpainarako Txorierrin egindako bideoklipa erakutsi zan; eta hirugarrenean, *making of*-a.

Etxahun Lekuek bertso bat bota eban, eta, amaitzeko, paperezko harresi bat ipini zan, umeez era sinbolikoan apurtu ebena. Ikurrina atera eta jentetza batu eban argazkia atara zan. Ekitaldia amaitu eta Txorierriko musikariak Lezamako plataformak zabaldu eban tabernea girotzen ibili ziran ordu txikiak arte. Gainera, ekitaldira bertaratutakoek kamisetak eta giza katerako metroak erosteko aukerea euki eben arratsalde osoan.

sarrerren salmenta
entzuten auzokomunitateak
www.bbk.es
bbk

BFA DFB
Basque Football Federation

SONDIKAKO KULTUR ETXEA
 Cestero kalea, 1 (elizaren atzean)
 Telefonoa 94.453.64.13

SARRERAK AURRETIK EROSTOKO:
TXARTELDEGIAN
Edozein ekintza hasi baino ordu bat lehenago

ANTZERKIA

KIBUBU

MARIE DE JONGH KONPAINIA
 Errespetuari eta askatasunari
 buruzko ikuskizuna
 Testurik gabekoa
 (4 urtetik aurrera)
 Martxoak 30, 17:00
 Prezioa: 6 €

EL CABALLERO DON LATON

84' AG (2D)
 Martxoak 1, 18:00
 Martxoak 2, 17:00

CUENTO DE INVIERNO

118' EG-7 (2D)
 Martxoak 1, 20:30
 Martxoak 2, 19:30

UN PEZ FUERA DEL MAR

96' AG (2D)
 Martxoak 9, 17:00

GRAVITY

91' EG-12 (3D)
 Martxoak 9, 19:30

EL MEDALLÓN PERDIDO

98' AG (2D)
 Martxoak 15, 18:00
 Martxoak 16, 17:00

AGOSTO

121' EG-16 (2D)
 Martxoak 15, 20:30
 Martxoak 16, 19:30

LAS AVENTURAS DE PEABODY Y SHERMAN

92' AG
 Martxoak 22, 18:00 (2D)
 Martxoak 23, 17:00 (3D)

12 AÑOS DE ESCLAVITUD

135' EG-16 (2D)
 Martxoak 22, 20:30
 Martxoak 23, 19:30

THE MONUMENTS MEN

118' EG-7 (2D)
 Martxoak 29, 20:30
 Martxoak 30, 19:30

ZINEA

2D: 4 € 3D: 6 €

*oharra: produktorearen behar-izanen arabera programazioak aldaketak jasan ditzake

Historiaren 31 kilometro

Burdinazko Harresian Karraderan mendi lasterketak memoria historikoa, kirola, kultura, hezkuntza eta generoa uztartuko ditu

t: Itxaso Marina

Ezaguna da Larrabetzun korrika egiteko dagoen zaletasuna. Baita kultura inguruan dagoen giroa ere. Eta horiek bultzatuta, Burdinazko Harresian Karraderan (BHK) mendi lasterketa antolatu da martxoaren 15erako. Baina hori ez da ohiko mendi lasterketa bat izango, baizik eta

hainbat ezaugarri edukiko ditu, gainontzeko probetatik bereiziko dutenak.

BHK mendi lasterketa hauek antolatu dute: Karraderan, Mikel Artetxe txirrindulari elkarteak, Larrabetzu 1936, Larrabetzuko Udala, Txorierriko Mankomunitatea eta Hori Bai gaztetxea. Era berean, badu herriko hainbat erakunderen eta merkatarien babesa eta laguntza. Antolakun-

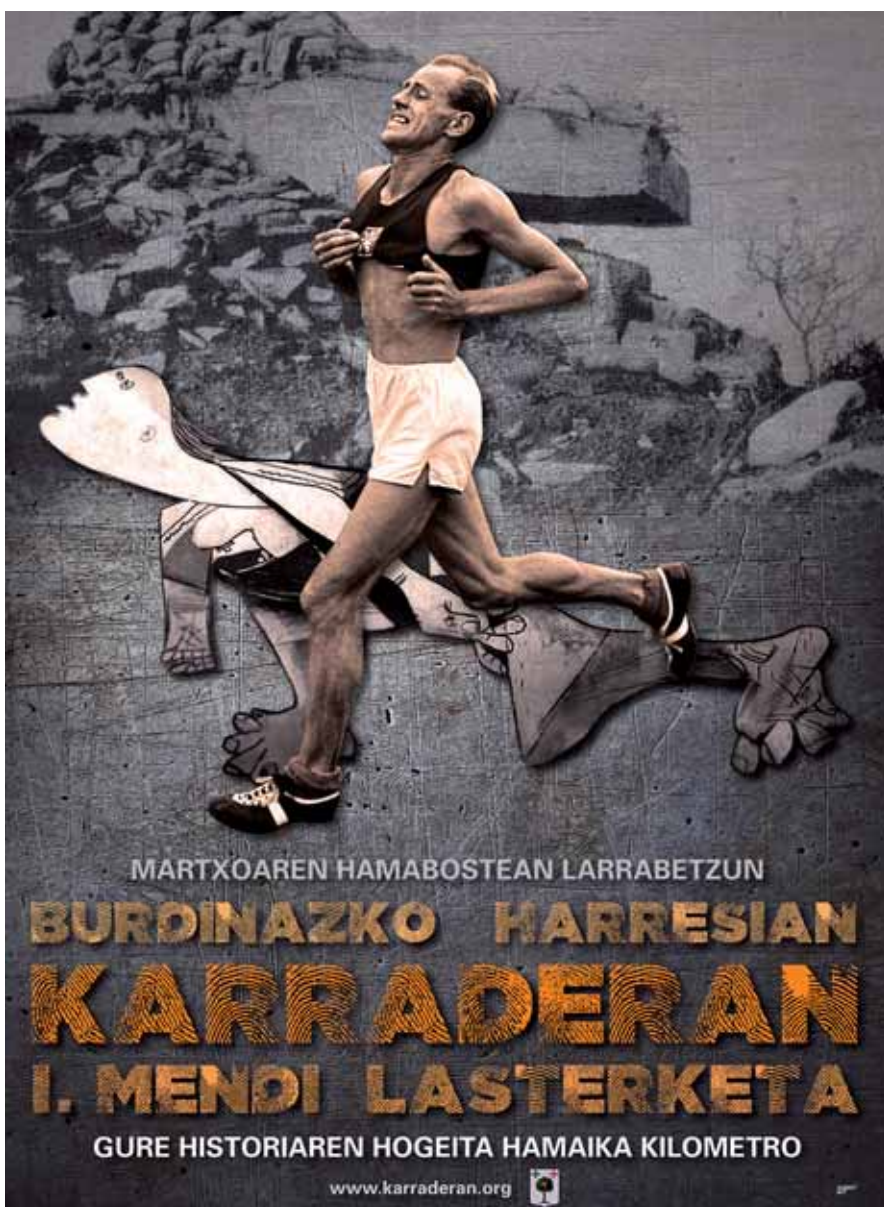
tzatik azaldu diguten moduan, mendi lasterketaren lehenengo bereizgarria bere ibilbidea da. "Burdinazko harresiaren inguruan egingo da eta horrek memoria historikoa lantzea dakar. Burdinazko harresia oso inportantea izan da Euskal Herriko zein Larrabetzuko historian, eta egitasmo honi esker uztartuko ditugu historia, kirol zaletasuna, mendirako zaletasuna eta inguruarekiko kezka".

Distantzia aldetik ere izango da lasterketa berezia. Orotara 31 kilometro egin beharko dira eta ez dago beste probarik distantzia hori duenik. Gainera, aste osoko egitaraua edukiko du. "Horrelako mendi lasterketetan, nahiko prestakuntza fisiko handia eskatzen dutenetan, emakumeen parte-hartzea gizonena baino txikiagoa da oraindik. Aurreko astean martxoaren 8a izango dela aprobetxatuz, pentsatu genuen lasterketan generoa ere lantzea". Hala, martxoaren 8an ibilaldia egingo dute Gaztelumendiko bunkerrera eta bertan azalpen batzuk emango dira emakumezkoek gerran eduki zuten partaidetzari buruz. Deia bereiziki emakumei egiten zaien arren, ekintza herritar guztiei dago zuzenduta. Maialen Lujanbio, Miren Amuriza eta Unai Iturriaga bertso-trama baten protagonistak izango dira martxoaren 9an, eta han ere emakumeek gerra garaian izan zuten garrantzia eta papera edukiko dute hizpide.

Transmisioa bermatu

Bestalde, aurreko urteetan egin duen moduan, Udaleko Berdintasun Batzordeak antzezlan bat antolatu du martxoaren 6rako, eta Iñaki Berazategi kazetariak hitzaldia eskainiko du martxoaren 13an. Berazategi kirolak Errepublikan eta Gerra Zibilean izandako garrantzia aztertuko du hitzaldian. Azkenik, musika emaldia egongo da martxoaren 16an, Napoka Iria taldearen eskutik.

"Osatu dugun egitarauak mendi zaletasuna, kirol zaletasuna, memoria historikoa, generoa, kultura eta hezkuntza

batzen ditu. Gu mendizaleak gara, eta kultur zaleak ere bai, eta gutariko batzuk hezkuntzan dabilta. Beraz, guretzat normala da lasterketak aipatutako guztiak batzea. Garrantzitsutzat jotzen dugu transmisioa bermatzea. Mendira joaten garenean, zapaltzen gabiltzan lurraren historiak kontziente izan gaitezen; inguruko mendiek eduki duten garrantziaz. Kirola bizitzaren parte bat da guretzat, memoria historikoa, kultura, generoa eta hezkuntza diren bezala”.

Karraderan.org webgunean lasterketaren gaineko zehetasunak batu dituzte. Izen ematea bertan ere egin behar da eta epea martxoaren 14ra arte egongo da zabalik. Era berean, Burdinazko Hesiaren historiaren inguruko atala ipini dute, eta argazkiak eta bideoak eskegi dituzte. Lasterketa aurkezten duen bideoa webgunean bertan zein youtuben ikus daiteke (Burdinazko Harresian Karraderan - Bideo promozionala). BHK mendi lasterketa urtero egiteko asmoa dute antolatuzaileek.

*Martxoaren 6tik 16ra
bitartean hainbat
ekitaldi antolatuko
dira. Zehetasun guztiak
karraderan.org
webgunean daude*

Egitaraua

Burdinazko harresiko lubakiak. Atzean, Larrabetzu ikusgai.

Martxoak 6, eguena

–19:00: *Konpota* antzezlan, Eneritz Artetxeren eskutik. Eskolan.

Martxoak 8, zapatua

–10:30: Ibilaldia, Gaztelumendiko bunkerrera, plazatik (eraman more koloreko arroparen bat).

Martxoak 9, domeka

–11:00-14:00: “Plazatik platererra” Larrabetzuko alkarteen arteko sukaldaritza txapelketa, sasoiko produktuak. Plazan.

–18:30: Bertso-trama, Hori Bai gaztetxean: Emakumeak gerra sasoian. Bertsolariak: Maialen Lujanbio, Miren Amuriza eta Unai Iturriaga; gai-jartzailea: Josu Goikoetxea.

Martxoak 13, eguena

–19:00: Hitzaldia, Anguleri kultur etxean. “Los vascos y el deporte en la Se-

gunda República y la Guerra Civil: Vascos de piedra blindada”.

Martxoak 15, zapatua

–09:30: BHK I. Mendi lasterketaren irteera.

–11:30: Kanikross erakustaldia.

–11:30-14:00: Umeentzako puzgarriak.

–11:30-14:00: Slackline-soka oreka, Alain Bilbaoren eskutik. Ikuskizuna eta ikastaroa.

–13:00: Lehenengo korrikalariak helmugaratzea.

–14:00: Sariak banatzea.

–17:00: Matxin, Paskuala, Xare eta Eskubi.

–19:00: Erromeria.

Martxoak 16, domeka

18:30: Musika emanaldia, Hori Bai gaztetxean: Napoka Iria.

EGUNEKO MENUA

lehenengo platera
bigarren platera
postrea
ogia
edaria

9€

Bestorene 5, Behea 48160 DERIO

T: 94 454 55 55

Jatetxea **SAN ISIDRO**

EUNKO OHELETAN ESPEZIALIZATUA ETA ETXERO GOZOGINTZA APARTA

ESKONTZAK, BATAIOAK, JAUNARTZEAK

Karta zerbitzua - Laneko zerbitzuak - Jantoki pribatuak
Jantoki bakoitzean 180 toki - Sukaldaritza tradizionala

Telefonoa 94 454 07 98 Mungialde etorbidea, 25
Faxi 94 454 14 18 48160 DERIO

ZAMUDIO MOTOR IDENTICA

94 452 1616
94 452 1624

Pol. Torrelagoiti
Pab. 6, Bloque 3
48170 ZAMUDIO
BIZKAIA

ESPEZIALITATEA:
TXAPA ETA PINTURA

Bar TRIPPY

ZURE GIRORIK ONENA

Gura baduzu ondo pasatu, musika ona entzun
eta futbollean jokatu, etorri zaitzez Trippya, Deriora

Beheko Kalea Bajo
DERIO

HAUR-MODA

Tximeleta

Gernikako Arbola, 8 DERIO
94 454 14 35

Familia osorako
kalitatezko arreta,
zure esku

Zerbitzu Berrak
Logopedia
Podologia
Kirpmasajea

**clínica dental
ZAINDUZ**
hortz klinika

Txosneri etorbidea, 9 - Loria | Arteaga eraikina | 48160 DERIO
94 454 01 01 | 657 79 54 45
info@dentalzaindus.com | www.dentalzaindus.com

Hortz eta hortzoi osasuntsuak

Plaka bakterioen eta elikagaien nahasketa bat da eta hortzei, hortzoiei eta mihari atxikitzen zaie otorduen ostean. Egutero kentzen ez badugu, txantxarra eta hortzoi gaixotasunak ekarriko dizkigu eta denboraren poderioz gogortu egingo da, harik eta lertzo bihurtu arte. Plakak eta lertzoak, besteak beste, arazo hauek sortzen dituzte: txantxarra, gingibitisa, periodontitisa, mina eta halitosia. Era berean, arazoak sor ditzakete gorputzaren beste atal eta sistema batzuetan.

Hortz osasuntsuak garbi daude, eta ez dute txantxarrik. Eta hortzoi osasuntsuak arrosa kolorekoak dira, eta sendoak. Komenigarria da hortzak otorduen ostean garbitzea, hiru aldiz egunean. Garbiketarako minutu bi iraun behar du: ahoa lau aldetan zatitu eta alde bakoitzari 30 segundo eskainiko dizkiogu. Eskuilatze-teknikak oso inportanteak dira higie-ne on bat izateko. Zalantzarik badugu, onena dentistari galdetzea da, berak azalduko digulako zein den hortzak garbitzeko erarik onena.

Hortzak ez ezik haien artean dauden guneak ere garbitu behar ditugu. Horretarako, hortzetako haria edo eskuila interproximalak erabil ditzakegu. Mihia ere garbitu behar da, atzetik aurrerantz. Baina hortzak eta mihia garbitzea ez da nahikoa, eta kolutorioaren bat erabiltzea ere onuragarria da. Merkatuan badaude eskuila mota asko, hortzetako pasta mota asko, hortzetako hariak, eskuila interproximalak, kolutoriak... Bata edo bestea aukeratzeko orduan, dentista da berriro ere gure aliaturik onena, gure beharrezan araberak, produktu bat edo bestea erabiltzeko aholkua emango digulako.

Prebenitu

Zentzu honetan, aipatu behar da, profesional batzuen ustez, hobe dela hortzetako eskuila elektrikoa eta irrigadorea erabiltzea. Izan ere, eskuzko eskuila erabiltzen dutenentziko askok hori hortzoi- en kontra estutzeko joera dute. Ondorioz, lesioak edo, ondo eskuilatzen ez jakiteagatik, lertzo handia izaten dituzte.

Bestalde, dentistarengana ez dugu mina edo arazoren bat dugunean bakarrik jo behar. Komenigarria da kontsultara sei hilabeterik behin joatea, prebentzioz-

Ahoa digestio-aparatua-ren sarrerako atea da. Dagoeneko, guztiok dakigu zein inportantea den hortzak era egokian garbitzea; hala ere, ez dago sobra oinarritzko zaintzak noizean behin gogora ekartzea. Ezta dentistarenera urtean bitan joatea ere. Gaixotasunari aurrea hartzen laguntzeaz gainera, aholkuak emango dizkigu aho-higie-ne on bat izateko.

ko neurri moduan. Izan ere, txantxarra edo beste mota bateko arazoak goiz hartzen badira, askoz larriagoak eta mingarriagoak diren gaixotasunak ekidin daitezke. Gainera, garbiketa profesionala zer maiztasunekin egin behar dugun esango

Txorierrin, non?

-Aldekone hortz-klinika.

Uribe, 7 beheak, Derio.

94 454 15 87.

-Jasone Azurmendi hortz-klinika.

Pakearen plaza, 1-1ºA, Derio.

94 454 37 05.

-Zaizduz hortz-klinika.

Txorierra etorbidea, 9-lonja, Derio.

94 454 01 01.

-Txorierra hortz-klinika.

Mitxine, 6 beheak, Sondika.

94 471 16 39.

-Idoia Zubietza hortz-klinika.

Uribe plaza, 1, Zamudio.

94 452 13 70.

digu, hori ere ezinbestekoa delako aho-higie-ne egoki bat izateko. Normalean, profesionalak urtean behin edo bitan egitea gomendatzen dute, baina maiztasuna alda daiteke gaixo bakoitzaren arabera.

SmartWatch: apetazko erlojutzarrak ala traste erabilgarriak?

t: *Xabier Díaz, BTEK-eko zuzendaria*

Ikastolan nintzela, kalkulagailudun erloju bat ekarri zuen behin mutiko batek. Inbidia apur bat sentitu genuen, eskumuturra baino zabalagoa zen eta botoi nanoak zituen traste hori ikusi genuenean, bai! (azterketak egiteko amesten genuen batez ere, haren erabileragatik). Eta erloju digitaletan gero eta aplikazio gehiago ezartzen ibili ziren: kronometroa, barometroa, iparrorratza...

Azken urteotan, aldiz, beste joera bat nagusitu da: gero eta erloju sinpleagoak jarri dira modan. Batzuk hain minimalistak ziren, ezen gaitza izaten zen zer ordu zen jakitea. 2013an, beste alde batetik, *smartwatch*ak hasi ziren loratzen mugikor adimendunen eskutik. Mugikorraren kopia txikiak dira, GPS, sare sozialak, jokoak eta abar erabiltzeko prestatuak. Pan-

taila txikiagoa dute, noski, eta mugatua goa da haien hardwarea ere (kamara, GPS, sentsoreak...). Horregatik, nahiz eta badiren banaka batzuk eurek bakarrik deiak egiteko gai direnak ("omate" erlojua, adibidez), telefonoarekin konektatuta erabiltzeko pentsatuta daude gehienak.

Merezi dute?

Abisuak jasotzeko erabiltzen dira orokorrean: mezuak, whatsappak, agenda, sare sozialak eta abar, eta bluetooth edo NFC bidez egiten dute telefonoarekiko konexioa. Ahots-ezagutzarako sistemaren baten bidez erantzun ahal zaie halako abisuei. Era horretan gehitu ahal dira, orobat, hitzorduak, edo erabili aplikazio batzuk. Botoitxo pare bat eta ukipen-pantaila izaten dituzte, eta haiek nahikoa

dira aukeraketak egiteko, baina idazteko...

Pantailari dagokionez, gehienek 1,26 edo 1,6 hazbetea bilatu dute oreka; hau da, 3,2 cm-tik 4 cm bitarteko diagonalean. Izan ere, pantaila handituz gero, erlojua handiegia izango litzateke; eta txikituz gero, txikiegia, erabiltzeko.

Aukerak gero eta gehiago dira: fitnesa, bideo eta argazkiak, musika, jokoak, *moodinga* (erlojuaren pantaila, kaxa eta uhala pertsonalizatzea, alegia)... Eta 120 eurotik gora "bakarrik", eta gehienez bost edo zazpi eguneko autonomiarekin.

Beraz, merezi dute?

Etiketarik irten baino lehen, aurikularrak hartu ditugu, eta poltsikoan sartu dugu mugikorra. Metroan mugikorreko musika erlojutik entzuten goazela, azken orduko mezuak eta agenda ere jaso ditugu bertan. Zortzietan puntuan irratira pasatu da automatikoki, eta azken albisteak entzun ditugu. Geltokira iritsi garenean, kioskotik hurbil gaudela jabetu da lokalizatzesistema, eta egunkaria erosi behar dugula gogorarazi digu. Arratsalderako eguraldi ona datorrenez, ahots-ezagutzarako sistemaren bidez mezu bat bidali diogu lagun bati bizikletan buelta bat emateko.

Bizikletan goazela, ibilbidearen jarraipena ikus dezakegu erlojuaren. Eta, era berean, zer distantzia eta desnibel egin dugun, zer abiadura daramagun, zenbat kaloria erre ditugun... Mendi tontorrera iritsi garenean, argazki bat, noski...

Aipatutako guztia egiteko, ez da hala-ko erlojurik behar, baina lan eta bizio batzuk erosoago egiten ditu. Bakoitzak erabaki behar du merezi duen.

BAR RAFI
ESPEZIALITATEA: PINTXOAK
Rafael García Tejero
Oiz: Kalea, 5 T: 94 406 08 08
48170 ZAMUDIO (Bizkaia) Mobila: 607 406 613

harategia - urdaitegia
MIGUEL
ESPEZIALITATEAK:
URDAIAZPIKOA
ETA GAZTA
Mikel Deuna, 7 * DERIO 48160 * T: 454 52 94

Nire Autoocasion NA
IMPORTAZIOA ETA
SALMENTA
GERNIKAKO ARBOLA 10 (TRASERA) 48160 DERIO-BIZKAIA
Mobilak: 686 97 06 41 - 649 16 77 12
Telefonoa-Fax: 94 454 51 92
www.nireautoocasion.com info@nireautoocasion.com

“Jentea oso solidarioa da, eta hori oso pozgarria da”

t: Itxaso Marina

Orain dala gitxi jantoki soziala zabaldu zan herrian; elikagaien bankua, joan dan hilean.

Ia 6.000 biztanle gara Derion, eta badago beharizana. Bankuak 40 familiari baino gehiagori emoten deutse zerbitzua; 130 herritarri, gitxi gorabehera. Askok da hori.

Zelan etorri zan elikagaien bankua sortzeko ideia?

Bizkaiko Elikagaien Bankutik etorri jakun proposamena. Zerbitzuaz baliatzen diran derioztarrek Zorrotzaurreraio joan behar izaten eben elikagai bila, eta gastu bat ekarten eutsen horrek. Gastu hori ekiditeko, Derion elikagaien banku bat martxan ipintea proposatu euskuen. Zerbitzuaz herriko alkarte bat arduratu ahal izango zala esan euskuen, edo alkarte berrri bat sortu ahalko zala horretarako. Azkenean, Derioko Elikagaien Elkarre Solidarioa eratu genduan.

Zein da elikagaien bankuaren funtzionamentua?

Elikagaiak Bizkaiko Elikagaien Bankutik jasoko doguz hilabetea behin. Bana-ketea, beraz, hilabetea behin egingo da. Udal langileak joaten dira elikagaien bila, eta Udalak itxi deuskun lokal batera eroaten ditue. Beste alde batetik, aitatu behar da beste elikagai-sorta bat jasoko dogula lau hilabeterik behin, Europatik etorriko dana. Sobran dagozan elikagaiak dira, antza.

JOSE RAMON ELORRIAGA | DEES alkarteko presidentea

Urtarrilean, elikagaien banku bat ipini zan martxan Derion. Derioko Elikagaien Elkarre Solidarioak (DEES) kudeatzen dau banku hori, eta 130 pertsonari emoten deutse zerbitzua. Bankuko presidentea emon deuskuz zehaztasunak.

“Elikagaiak hilean behin banatuko dira, eta Europatik beste elikagai-sorta bat jasoko dogu lau hilabeterik behin”

“Baten batek behar badau, gizarte laguntzaileagaz ipini leiteke hartu-emonetan”

Zuek antolatzen dozue zenbat jakokon pertsona edo familia baxotxari. Zelan egiten dozue hori?

Bizkaiko Elikagaien Bankuak momentu baxotxean daukazan baliabideen arabera jasoko doguz elikagai motak eta kantidadeak. Lehenengo aldiz urtarrilean banatu doguz elikagaiak, eta horretarako kontuan hartu doguz, besteak beste, zeintzuk beharizan daukazan familia baxotxak, zenbat kide diran, zenbat urte daukezan... Personako lau kilo emon dira. Lekaleak, esnekiak, kontserbak... izan di-

ra, hilabete pare bat iraun leikien produktuak.

Elikagaiak Bizkaiko Elikagaien Bankutik jasoten dozuezala esan dozu, baina dohaintzarik egin gura badau herritarren edo negozioren batek?

Egin dabe dagoaneko. Herritar batzuek dirua emon deuskue eta elikagaiak erosteko erabili dogu. Horrela osatu ahal izango dogu Bizkaiko Elikagaien Bankuaren eskaintzea. Esnetik kooperatibak be produktuak bialdu deuskuz eta Ipar-Alde abesbatzak Gabonetan zozketaturiko saskiko produktuak emon deuskuz, ez zalako irabazlerik egon. Jentea oso solidarioa da eta hori oso pozgarria da guretzat. Bizkaiko Elikagaien Bankutik personako lau kilo jasoten bada, esate baterako, bada, dohaintza horreei esker, 4,5 kilo emon ahal deutsegu; bost kilo...

Zuekaz harremanetan ipinteko?

Gizarte laguntzailearen edo gizarte-ongizate arloaren bitartez egin daiteke. Edo zuzenean jo daiteke gugana.

Lokala oso leku diskretu baten ipini da. Ez dozue esan gura non, erabiltzaileen anonimatua errespetetako. Zein da haren profila?

Adin ertaineko lagunak dira. Egia da badagozala etorkinak, baina batzuk derioztarrak dira, herrian jaioak edo bertan urteak daroezanak. Hasieran pentsau genduan kostauko litxakiela elikagai bila etortea, beharbada. Gauza bat dalako Zorrotzaurrea joatea, bertan ez zaitu inork ezagutzen... Eta beste bat herrian bertan hartzea elikagaiok. Derio oso herri txikia da eta alkar ezagutzen dogu guztiok... Baina ez; guztiak etorri dira eta oso pozik azaldu dira.

Esan bezala, 130 laguni emoten deusezue zerbitzua. Aurreikusi dozue

persona gehiagok beharko dabela zerbitzua?

Egia esateko, ez dakigu. Baina baten batek behar badau, gizarte laguntzaileagaz ipini leiteke hartu-emonetan. Berak aztertzen dau kasu bakotxa. Zerbitzua behar dabenen zerrendea bialtzen dau Bizkaiko Elikagaien Bankura, eta gero zerrenda horren arabera emoten deuskuz Bankuak elikagaiak.

Hamar kide zarie DEES alkartean. Laguntasunik behar?

Momentuz, ez. Urte akabuan beharko da, ziur asko, laguntasuna. Janaria batzen dau orduan Bizkaiko Elikagaien Bankuak, eta mesedegarria izango litzateke 40 lagun inguru batzea. Bilketeak egun bi

irauten dau, eta hiru edo lau laguneko taldeak osatu ahal izango lirateke horrela, supermerkaduetan txandaka ibilteko. Orain arte Sutondoan alkarteko emakumeak ibili dira elikagaiak batzen, eta ez dakigu hemendik aurrera geuri esango deuskuen. Edozein kasutan, laguntasuna beharko da.

Lehen esan dozu jentea oso solidarioa dala. Zuek be parte-hartze aktiboa dozue herrian. Alkartea barria dan arren, alkateko kideok ezagunak zarie.

DEES Odol Argia alkarteko kideek eta neuk osatzen dogu. Odol-emoileen alkar-teak urteak daroaz beharrean, eta neuk Santimamiko jaien antolakuntzan hartzen dot parte. Bai, ezagunak gara herrian.

MAS MENOS

Janari-denda
Prezio paregabeak

Bestorrene, 3 DERIO
670 60 70 41

RUBEN

ERLOJU-DENDA BITXITEGIA

Lehendakari Lertxaketa plaza, 3
48170 Zamudio
94 452 14 49

RPM

MAYORISTAS INFORMATICOS

ENPRESETARAKO INFORMATIKA
SAREEN MANTENIMENDUA
ZERBITZU TEKNIKOA

Avda. Pinoa 2C Nave 5 - 48170 - Zamudio
Tel: 944521544 - <http://www.rpmmayoristas.com>

bai euskarari

ziurtagiriaren elkartea

baieuskarari.org

Bai Euskarari Ziurtagiria,
alor sozioekonomikoaren euskalduntzean eragiten

urrats biziak

[/baieuskarariziurtagiria](https://www.facebook.com/baieuskarariziurtagiria) [@baieuskarari](https://twitter.com/baieuskarari) www.baieuskarari.org

“Beste ikutu bat emoten deutso labeak urunari”

Zer ordutan biztu dozu labea?

Ba, goizeko zazpitan, bere denporea behar dauelako.

Ez dakigunontzat, zer da labasua?

Artaburuak labatik pasaten dira, bertan idortu edo sikatzeko, eta gero errotara eroaten da artoa, uruna egiteko. Nik txandaka egiten dot: kilo bat eta, ha amaitzen danean, beste bat. Antxina, batzen ziran artaburu guztiak pasaten ziran labatik, eta kaxetan gorde, alperrik galdu ez daitezkan. Artoa labatik pasau barik be egin leiteke uruna, baina ez litza-teke bardina izango. Beste ikutu bat emoten deutso labeak, beste usain bat.

Beno, sartuko doguz artaburuak laban?

Txingarrak kenduko doguz lehenago. Belakia erabiliko dogu. Egurrezko tresna hori da, atxuraren antza daukana. Belakia esaten deusagu Lezaman. Labea garbitzeko, beste hau erabiliko dogu: basinerie. Makila bati loturiko ira sorta bat da, uretan sartzen dana. Ezin da sinistu zein garbi ixten dauen dana.

Hautsik ez. sartuko doguz artaburuak laban.

Noizean behin eragin beharko jake, erre ez daitezkan. Bertan beharizanaren arabera eukiko doguz. Nik hiru egunean be euki dodaz bertan. Ez da ezer gertatzen, labea hotzituden doalako. Labatik atera eta garandu eta galbahetu egin behar dira, gero errotara eroateko.

IÑAKI LEKERIKA | Lezamako baserritarra

Goizeko 10ak dira, eta Basalbeiti baserrira heldu gara berbalagunok, Lezaman. Han dago Iñaki gure zain, labasua zer dan irakasteko prest. Labea biztuta dago eta eskertzekoa da hori, ondo dator-eta aurreko egunetako umeltasuna apur bat kentzeko. Goiz interesgarria izango da domeka honetakoa.

Zer errotatara eroaten dozu artoa?

Arrietara, Olatxu errotara, Fruiz eta Olabarri artean. Errota zaharra da, uragaz ibiltzen dana. Ur-errotak elektrikoak baino hobeak dira, nire ustez, azala edo zahia dana bereizten dalako. Elektrikoek dana eihoten dabe, azal eta guzti, eta urunaren gustua desbardina da. Uruna barriro galbahetzen dogu errotatik ekarri ondoren, galbahe itxiago bat erabilita, fin gelditu daiten.

Zergaitik hasi zinien zuek prozesu hau egiten?

“Ur-errotak hobeak dira; elektrikoek dana eihoten dabe eta urunaren saborea ezbardina da”

Orain dala 20 urte hasi ginan, San Tomaserako. Beti egin dogu txakolina etxean, eta ferietara joatea akordau jakun. Errota gitxi dagoz, eta ez da erreza arto ona topetea; beraz, geuk egin genduan labea, eta artoa labatik pasaten hasi ginan. Etxean beti daukagu uruna, baina azoketarako egiten dogu normalean. Uruna inportantea da, askok esaten deuste ezin dabela ondo landu taloa egiteko ore, apurtu egiten jakela. Eta nik esaten deutset, oreka ondo egin badabe, urunagaitik pasauko dala hori. Begira, uruna hartu, eta taloak egingo doguz, halan gaztetxoak entretenidu egingo dira.

Zelan egiten da?

Hartu uruna, eta bota ura eta gatza. Gitxi gorabehera. Ura epel egon behar da, baina nik ur hotzagaz be egin dot, eta bardin lotzen da. Ondo nahastau behar

**berba
lagun**

INFORMAZIOA:
Telefona:
635 75 35 95
E-mail:
txorierr.berbalaguna@gmail.com
Bloga:
www.aikor.com/txokoa/berbalagun
Antolatzaileak:
TOTOAN TEEF
Txorierriko Zerbitzuen Mankomunitatea

da, oreka egiteko. Eskuetan pegaten ez jatzunean egongo da prest.

Etxean txakolina beti egin dozuela aitatu dozu lehen.

Aita eta ama beti izan dira baserritarak, eta jarraitzeko erabagia hartu neban nik. Baserrian hasi nintzan beharrean, alkaterean sartu nintzan, negutegiak ipini genduzan arrebak eta biok... Txakolinagaz hasi eta beste guztia jarri genduan martxan. Lantegi txiki bat be ipini genduan, geure produktuak egiteko eta azoketara eroateko.

Zelan azoketan?

Garrantzitsuenak San Tomasekoa da. Orain dala gitxi, San Antontxukoa izan da, San Blasekoa... Ondo urten da. Txorierrikoak be politikak dira. Urtean hogeia azoka inguru egingo doguz.

Taloea eta txakolina luxuzko artikuluhurtu dira ia-ia.

Egia da jentek komentario hori egiten daukala. Nik arrazoizko prezioak dodazala uste dot, ez dodala abusaten. Dana dala, jentek ezagutzen zaitu eta zugana dator. Baina krisia nabaritu egiten da. Azokak edo mantentzen dira edo behe-rantz doaz; oso arraroa da gorantz egitea.

Oso gustura egon gara. Zu?

Politik egon da, berba egiteko bidea emon deuskun ekitaldia izan da. Datorren urtean errepikatzen badogu, ahaleginduko naz arto mota ezberdinak topa-ten, zuek ezagutu daizuezan.

Zelan egiten dira beirazko botilak?

t: Jose Javier Luja

Hasiera-hasieratik esan behar dut, beira ez dela existitzen naturan, kristala osteratzen bai. Orduan, beirazko botilak lortzeko lehengai batzuk behar ditugu eta garrantzitsuenak hauek dira: harea, sosa, beirazko txatarrak eta dekoloranteak. lehengai hauek labe batean urtzen ditugu beira likidatzen lortzeko. Egoera honetan egon behar du beirak, botilak egin ahal izateko. Beira urtu ondoren makineta pasatzen da. Tresneria hauek guztiak automatikak dira. Makinetan molde batzuk dauka, beiraz betetzen ditugunak. Forma hartzeko, puztu egiten ditugu eta prozesuaren lehenengo fasea amaitzeko, kanpotik hozten ditugu. Gero, teknikoek tresneriaren laguntzaz botila guztiak banan-banan kontrolatu behar dituzte, produkzioaren kalitatea neurtzeko. Erabiltzen ditugun tresneriak oso fidagarriak diren arren, behin eta berriro kontrolatzen nituen, akastunak antzemateko. Hori da lan zaiena, egunero milioika botilak egiten ditugulako.

Lantegiko lan baldintzak onak dira, baina hala eta guztiz ere, beroa, zarata eta batez ere txandak gogorregiak dira. Lantegia ez da inoiz gelditzen, urteko 365 egunetan martxan dago eta oporrak ere txandak hartzen ditugu. Jarduera honetan bi lantegi daude Euskadin: bata Leioan, platerak eta edalontziak egiten dituenak, eta besteak Laudion. Botilak eta poteak egiten dira han. Enpresa hau, Vidrala, duela 50 urte martxan jarri zuen Delclaux familiak. 1983.urtean, uholdeek hondamendi izugarria eragin zuten. Hala ere, hila-betea igaro ondoren martxan zegoen berriro. Gaur egun 6 lantegik eratzen dute Vidrala eta Europar daude kokatuak: Portugalen, Frantzian, Bel-

gikan, Katalunian eta Kaudeten (Espainian).

Hiztegia

Lehengai. Produkto bat prestatzeko edo laboratzeko beharrezko izaten den lehen elementua, naturan dagoen bezala hartuta transformaziorik ez duena.

Jarduera. Zerbait egiten ari zaren egintza: jarduera hori ez da bat ere gogoko.

Zeregina. Norbaitek egin edo burutu beharrezko betekizuna: zeregin hori bete ondoren, joan zaitezke kalera.

Akastunak. Koskak, akatsak dituenak: aitzakia hau akastuna duzu eta nekez ebakiko dizu ezer.

Antzeman. Igarri gutxi gorabehera: eguraldiari antzeman dio; etorkizunari antzematerik ez dago.

Hondamendi. Zerbait hondatzeak edo desgaitzeak ekarritako kalte handia: lurrikarak hondamena ekarri die hainbat herriri.

Uholdeak. Eurite izugarrien ondorioak, ibaiak urez gainezka jaistea, urak handi etortzea, era guztietako hondamenak eraginez: 1983.urtean ikaragarritzko uholdeak izan ziren Bizkaian.

Eragin. Zerbaiten nahiz norbaitek pertsonengan nahiz gauzetan duen indarra, zerikusia, eragipena.

Galderak

–Zein egoten da naturan beira ala kristala?

–Zelakoak dira lan baldintzak lantegian?

–Zenbat enpresek eratzen dute Vidrala?

–Zer gertatu zen 1983. urtean Vidralan?

Literaturia Zarautzera eramango dute

a: Peru Iparragirre

Literaturia, euskara hutsezko literatura azoka, Larrabetzun antolatu da orain bost urtetik hona. Baina, antolatzaileek jakinarazi dutenez, Zarautzen egingo da aurtin; maiatzaren 23tik 25era bitartean, hain zuzen ere.

Literaturia Literatura Eskolaren baitan sortutako ekimen bat da; eta Literatura Eskola, Euskal Herri osoko literatur zaleak batzen dituen gune bat. Hala, eskolaren haritik urte osoan zehar antolatzen diren saioak Euskal Herriko lurralde guztietara zabaltzen dira. "Literaturia Larrabetzun egiten hasi ginen, pentsatu genuelako hobe zela leku txiki batean hastea, zelako erantzuna izango genuen jakiteko. Eta

bost urteren ostean konturatu ginen Larrabetzun jarraituz gero, guk geuk egingo genuela Literaturia txiki".

Azaldutakoaren arabera, Larrabetzuk baditu gabeziak halako ekimen batek azpiegitura aldetik dituen beharrianei erantzuna emateko. "Uste dugu euskarazko literaturak bete dezakeela holako plaza bat, eta baldintza egokiagoak dituen leku batera eramanez gero, oraindik ere gehiago zabalduko litzakeela". Literaturia non egin aztertu eta Zarautz aukeratu dute, herri horrek dituen ezaugarrien-gatik. "Alde batetik, literaturaren eta kulturaren inguruko giroa dago bertan: idazle pilo bat, Garoa liburu-dendak bultzatutako Paperezko Lagunak irakurle taldea, Lizardi sariak, Susa argitaletxea..."

Erakundeen babesa eta bitartekoak ere aipatu dituzte. "Larrabetzuko oraingo Udaltzari asko eskertu behar diogu, eskatu dugun guztia eduki dugulako. Baina ekonomikoki Larrabetzuk ez dauka modurik halako gauza bat egiteko. Eta Zarauzko Udalak lagunduko du Literaturia finantzatzeko". Zarautzek gainerako herriei daukan komunikazioa eta turismo eta ostalaritza arloan eskaintzen dituen zerbitzuak beste arrazoi bat dira. "Euskal Herriko edozein bazterretatik erraz iristeko leku bat da. Gainera, ahal izanez gero, literatur zaleek asteburu osoa eman dezakete bertan, eta Larrabetzuk ez dauka azpiegitura nahikorik horretarako".

Larrabetzuarrek oso parte-hartze aktiboa izan dute Literaturian, bai antolatzaille moduan, bai ikusle moduan. "Eskertuta baino ez gaude. Guk uste dugu Literaturiak arrastoa utzi duela jendearengan, eta kulturarako eta literaturarako zaletasuna piztu duela. Baina kontua da Literaturia ez dela Larrabetzu; Literaturia euskarazko literaturaren plaza da, Larrabetzun zein beste leku batean. Zarautzera joango da orain, baina ez dakigu bertan zenbat denbora emango duen. Guretzat Literaturia da inportantea, ez lekua". Zarauzko lagunak hasi dira dagoeneko Literaturiaren 2014ko edizioa prestatzen. Haren egitaraua maiatzean emango dute ezagutzera.

t: Juan Luis Goikoetxea / a: Aritz Albaizar

Irakaslea ikaslearen hiletan Eiffel dorrea da buruz behera; omega alfari aurrea hartzen. Badakit ez dela Igorrena ikasleen heriotzetan lehena; ez dakit, oster, zein den euretarik minena. Ni banaiz zuri buruz idazteko nor, baina

Agur, Igor bikain hori!

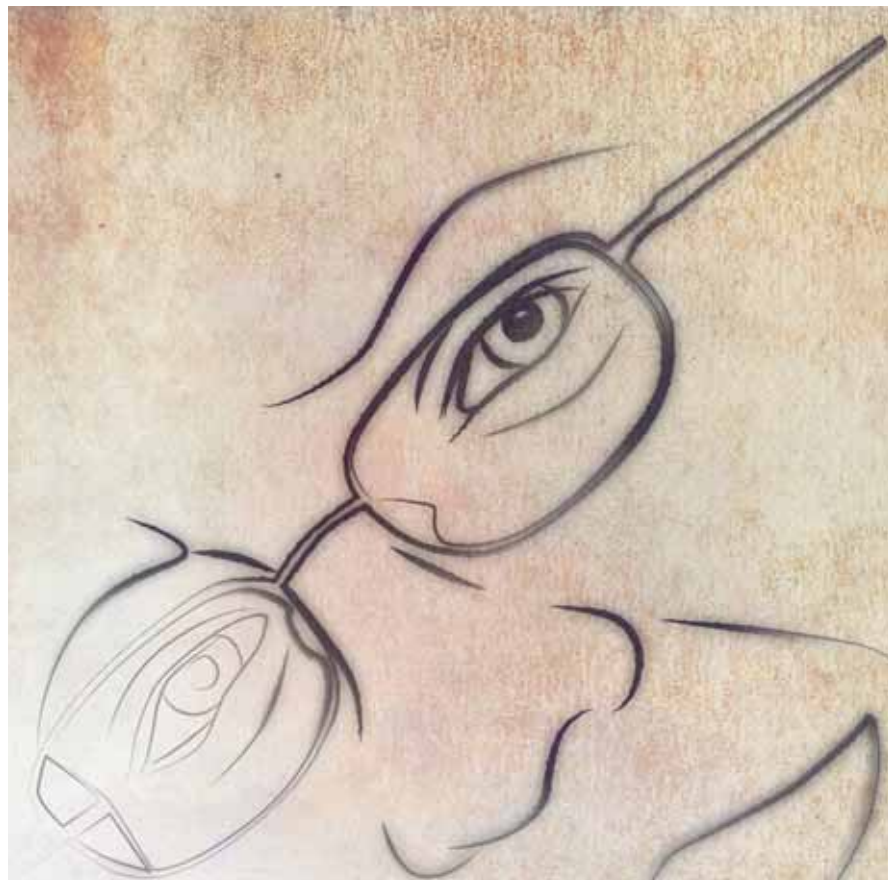
beste batzuk norrago zenbait arlotan. Beti ere, ahaztu barik zeu zinela idazlerik asko zeure buruaz nahiz inguruaz idazteko. Nire euskarako irakasle-koadernoan,

1993-04-01ekoan haxe glosa hau topatu dut idatzirik idazlanen gainean: Igor Urrutikoetxea: kalifikazioa 10, bikain. Aldamenean ohar hau: argitaratzea me-reziko luke. Horregatik da lastimagarria, orain gizartegintzan artikulugile izatetik liburugintzara igarotzeko zinen unean alde egin beharra.

Zeure kurtso-kideen esanetan, argia bezain behargina izateaz gain, heldutasun itzelekoa ere bazinen. Hori horrela, deitoragarria oso irakasle-etarik askok eskola "progresistari" –"humanista" deritzanari– jarraitzea; hau da, umeengan soilik zentratzen denari; eta ez eskola demokratikoko curriculumari, ezen berau baita eskola-inguruko gizartearen desberdintasunak zein gatazka politikoak bideratzeaz ere arduratzen den pedagogia kritikoa. (Bearne eta Apple, 1997: 28). Gatazka girorik gordineneko urteetan, ez ziren Igor bezalako ikasle liderren itaunak ikasgelan erantzuten. Orain, Igorren profeta-jokabideari arrazoiak emanez, eskolaz eskola dihardute euskal atazen arteko bat neska-mutilei azaltzen.

Euskal Herriko buruzagi politikoen selekzioan heldua zinen jadanik titular-titular izatera.

Hotza den heriotzan, Igor, bihotzaren sutondoan behar da sugarra, lehor daki-gun kide zein kutunoi begietako negarra. Agur!

LEIRE BEGOÑA
ULE-APAINDEGIA
MUNGIALDE ETORRIDEA, 20
48160 DERIO
94 454 26 32
Jarrai itaguru Facebooken

LOREGARBI GARBIKETA ZERBITZUAK
Garbi-ikusiak, orokorrean
Azuloen konpartimenduak
Mastrotoko garbi-ikusiak
Bulegoak eta lokalak
Olinpiko amariako garbiketa
Baseroko
Zahar bilaka
Beside Plaza, 1 - B* Aldekone
48160 DERIO (Bizkaia)
loreagarbi@euskalnet.net
Tel: 94 406 49 92
656 712 443
Fax: 94 406 49 93

LIBRERIA
SONDIKA
LIBURUDENDA
ARTE EDERRAK - ESKULANAK, E.A.
JESUS MANUEL LANDA ANTOLIN
Fotokopiak, koadernaketa, plastifikatuak,
prentsa, aldirakariak, liburuak,
papergintza eta eskulanak
Mikel Zarate, 2 - Tel. / Faxa: 94 453 16 77
48150 SONDIKA (Bizkaia)

ASESORÍA
Luis Fernando Aguirre, s.l.
Mateo Bidaurrezaga, 1
Tfno: 94 453 33 28 - Fax 94 471 06 28
48150 SONDIKA (Bizkaia)

Etxeko sukaldaritza**Aingeruen bolatxoak***Maite Lekerika***Osagaiak (lau lagunentzat):**

- 1/2 kg almendra ehoa
- 1/2 kg glas azukre
- Sei gorringo
- Arrautza irabiatu bat
- Gurina

Prestetako area:

Ontzi sakon baten almendrea eta azukerea nahastuko doguz. Gorringoak banan-banan gehituko doguz eta beste osagaiak nahastuko doguz, masa trinko bat lortu arte. Bolatxoak egingo doguz. Labako plakea gurinaz igurtziko dogu. Bolatxoak han ipiniko doguz eta arrautza irabiatuaz pintauko doguz. Laban 210 gradutan eukiko doguz kolore gorria hartu arte.

Brokoli gainerrea, gaztai eta hirugiharraz**Osagaiak (lau lagunentzat):**

- 600 g brokoli
- 30 g gurin
- 400 g patata
- 4 berakatz-atal
- 50 g hirugiharra
- Gatza
- Piperbeltz zuria
- 1l esnegain
- 100 g Mantxako gaztai
- Intxaur muskatua

Prestetako area:

Lehenengo eta behin labea berotuko dogu, 160 gradutan. Brokolia eta patatak garbitu eta xerratan ebagiko doguz, eta berakatz eta hirugiharra txikituko doguz. Labako plakea gurinaz igurtzi eta han ordena honetan ipiniko doguz osagaiak: patatak, gatza, piperbeltza, baratxuria, hirugiharra eta brokolia. Osagaien gainetik esnegaina, intxaur muskatua eta gaztaia botako doguz. Labara sartu eta han ordubete inguru izango dogu egosten. Labatik atera eta zatika ebagiko dogu. Oso bero aterako dogu mahaira.

Okela ekoizten dugu:
odolosteak, txorizoa,
beistoma, solomoak...

Plater aurrekoiziatu

Goiri, 4 - 48150
Sondika - Bizkaia
94 453 16 17

tarta pertsonalizatuak
trufak
lelak
pastelak
pastak

Mikel Zarate, 2 - 3. lonja • Sondika, 48150 • 94 453 89 19

BASALBEITIKO TXAKOLINA

Bizkaiko Txakolina
Denominazio de Orjina

Geltolteza sutoa, 37
(LEZAMA)
94 455 64 46

Consulting
Sondika s.l.

Sabin Askolizaga
Asiguru agentzia
Allianz
609 473 746

Mitxelena, 6 beheko
48150 Sondika-Bizkaia

T.: 94 453 18 07
Faxa: 94 453 60 27

PARAFARMAZIA BELAR-DENDA

Sabin Arana, 3 lonja - 48150 SONDIKA (Bizkaia)
94 655 80 00 - 689 99 88 43 - izpilen@gmail.com

FORMACION Y TRADICIONES
INGLES ESKOLA

www.am-formacion.com

Garaioitza 120 D
48195 LEZAMA
T: 94 455 64 66

info@am-formacion.com

Erremerterri 16
48150 SONDIKA
T: 94 453 64 68

Gomendioak

LITERATURA: NAGUSIAK

- Xume–Laboa Zumetarenean, Jose Luis Zumeta.
- Gure Jerusalem galdua, Aingeru Epaltza Ruiz de Alda.
- Bizitzaren atea dukegu heriotza, Joxan Artze Agirre.
- Hobe ixilik, Garbiñe Ubeda.
- Naia india gorrietan, Alvaro Rabelli.

LITERATURA: UMEAK ETA GAZTEAK

- Sugoitxoren ametsa, Begoña Ibarrola.
- Nire aitaren botak, Mikel Valverde.
- Simon ipuinen munduan, Arrate Egaña.
- Tinta-bihotz, Cornelia Funke.
- Gerlari zuria, Joanes Urkixo.

MUSIKA

- Itsasargiak, Izaki gardenak.
- Preguntatxo bat, Igelaren banda.
- Jainko txiki eta jostalari hura, Kirmen Uribe eta beste batzuk.
- Elektroboom, Pantxika Solorzano eta Xano.

Sudokua

				4			1	
		2				8		6
		6		5	8		7	4
1	8				3			
					6			
	3	4			1			
	6			1				2
				3				8
5	7							1

1	3	4	6	9	2	8	7	5
8	9	5	4	3	7	6	2	1
2	6	7	5	1	8	3	9	4
7	8	6	1	2	5	4	3	9
3	4	1	6	8	9	5	2	7
5	2	9	3	7	4	6	8	1
4	7	2	8	5	3	9	1	6
9	5	8	7	6	1	2	4	3
6	1	3	2	4	9	7	5	8

Txorierri
Rocio Astorkia Bordegaray
Kepa Herguedas Manso
Maria Conde Bilbao
Ainhoa Rodríguez Mella

Mitane 8, behe - 48150 - Sondika (geltokiaren aurrean)
T: 944 711 639 - Larrialdiak: 670 985 885 - www.zabalen.com

GALAISA
Estetika eta ile-apaindegia
94 453 04 85 - 94 471 10 51

Sabino Arana 1-3, SONDIKA

Goiri'78 s.l.
Zerbitzu ofiziala

Izarza Pol.
48150 Sondika
Bizkaia

94 453 25 15
94 453 39 31

Erakusketak

Sondika

- > "Producción de acero" Fede Merinoren argazkiak. Martxoaren 3tik 28ra, Erakusketa Aretoan.

Hitzaldiak

Derio

- > "Euskera, entra un idioma en casa", Paula Kasaresen eskutik. Martxoaren 17an, 18:30ean, Kultur Birikan. Tximintx euskara elkarteak eta AMPA Derio Txikik antolatua.

Larrabetzu

- > Literaturaz berbetan: Arrate Mardarasen *Pendrive* liburua. Martxoaren 20an, 19:00etan, Anguleri kultur etxean. Arrekileri euskara elkarteak eta Udalak antolatua.
- > Zoru pelbikoa indartzea. Martxoaren 22an. Informazio gehiago: Anguleri kultur etxean.

Ikastaroak

Sondika

- > Udal ikastaroetan izena ematea: martxoaren 3tik 14ra, liburutegian.

Derio

- > "Gazteak eta sare sozialak" tailerra. Martxoaren 15ean, 18:30ean, Gazte-n.

Larrabetzu

- > Patchwork eta margogintza ikastaroetan izena ematea: martxoaren 21era arte.

Irteerak

Txorierri

- > Ermitaz ermita: Loiu-Matiartu. Martxoaren 16an, Berbalagun taldeak antolatua.

Sondika

- > Gaztelumendi. Martxoaren 23an, 09:00etan, eskolaren aparkalekuan. Udalak eta gurasoen elkarteak antolatua. Izena ematea: martxoaren 19ra arte, liburutegian.

Derio

- > Bilbo-Barakaldo. Martxoaren 23an, 08:00etan, Nagusien etxean. Untza mendi taldeak antolatua.

Lezama

- > Atxulaur atea. Martxoaren 9an, 08:30ean, Herriko plazan. Gailur mendi taldeak antolatua.
- > Auleti-Munitibar. Martxoaren 16an, 09:30ean, eskolan. Gailur mendi taldeak antolatua.
- > Sierra Salvada. Martxoaren 22an, 08:30ean, Herriko plazan. Gailur mendi taldeak antolatua.

Kirola

Derio

- > EH 2014ko Euskal Kluben Ligaren finalak. Martxoaren 9an, 10:00etan, frontoian.

Zamudio

- > Pilota partidak (benjaminak eta alebina). Martxoaren 2an, 10:30ean, frontoian.

toian. Arbolantxa pilota elkarteak antolatua.

- > Pilota partidak (alebina eta benjaminak). Martxoaren 8an, 16:00etan; martxoaren 15ean, 22an eta 29an, 16:00etan, frontoian. Arbolantxa pilota elkarteak antolatua.
- > San Jose eguneko plater-tiroko saioa. Martxoaren 15ean, 10:00etan, Teknologia Parkeko tiro zelaian. Zamudio Ehiza eta Arrantza elkarteak antolatua.

Musika

Loiu

- > Abesbatzen emanaldia: Txuma Olague, Lagundi (Bilbo) eta Lagun Beti (Barakaldo). Martxoaren 1ean, 19:45ean, San Juan Bautista elizan.

Bestelakoak

Derio

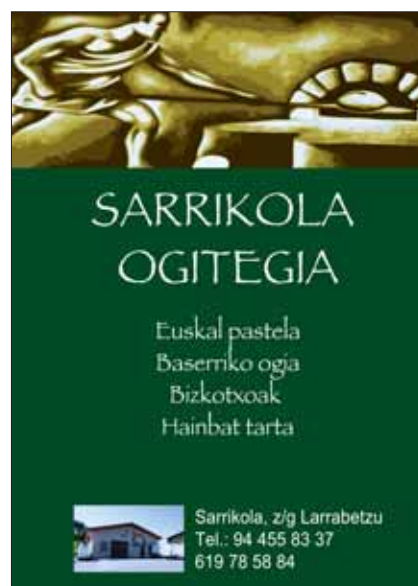
- > Tokiko Agenda 21. Martxoaren 26an, 19:30ean, Kultur Birikan. DerioKOMunikazioak antolatua.

Zamudio

- > Zamudio Racing elkartearen aurkezpena. Martxoaren 1ean, 16:00etan. Martxoaren 12an, 20:00etan, Aresti gelako batzar aretoan.

Lezama

- > Zuhaitz Eguna. Martxoaren 23an, 11:00etan, Herriko plazan. Zuhaitzak landatzera joatea, sasimartxoa, puzgarriak, tailerrak musika...

Marketin

Argitalpenak

teef
totoan

Komunikazioa

Ekitaldiak

ENPRESA HOMOLOGATUA EPI: 149
ENPRESA HOMOLOGATUA EMI: 131

Rhynux

SEGURTASUN-SISTEMEN INGENIARITZA

PINOA POLIGONOA 2C, 5. PAB. - ZAMUDIO-
946471333 - www.rhynux.com

**HAINBAT
ZERBITZU**

- KUOTARIK GABEKO ALARMAK
- BIDEO-ZAINTZA
- SARRERAK KONTROLATZEA
- MATRIKULAK KONTROLATZEA
- SUTEEN AURKAKO INSTALAZIOAK
- DOMOTIKA
- KAMERA TERMIKOAK

**EDOZEIN
LEKUTAN**

- Etxebizitzak
- Enpresak
- Pabilioiak
- Dendak
- Aparkaleku publiko eta pribatuak
- Ostalaritza, hotelak, diskotekak
- Supermerkatuak eta merkataritza-guneak
- Tunelak, errepideak eta autopistak
- Perimetroa zaintzea
- Gasolindegia
- Erakunde publikoak
- Bitxidendak (3. graduak)
- Aldamioak
- Aireportuak eta haien ingurua

Aikor!
aldizkariaren
irakurleentzat

%10eko
deskontua